

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Francuski paradoks

(g) Wczorajsze francuskie wybory uzupełniające, mające ustalić ostateczny skład Izby deputowanych, tem się różnią od wszystkich poprzednich, że już zgóry było wiadome, jaka będzie ich najważniejsza sensacja: olbrzymi wzrost mandatów komunistycznych. W wyborach z roku 1932 zdolali oni poprawić swój stan posiadania tylko o 2 mandaty, z 10 na 12, w obecnych przebiegach zgóry, że ich zdobędą pół setki, jeśli nie więcej. Wszystkie inne przesunięcia sił przedstawiały się aż do ostatniej chwili niejasno — to jedno nie ulegało wątpliwości.

Przypomina się historia niemiecka z roku 1924, kiedy to komuniści, mający w pierwszym Reichstagu tylko 16 miejsc, w drugim zdobyli 62. W latach następnych ich siły rosły jeszcze bardziej. Skutek był ten, że coraz trudniej było o większość i coraz bardziej depopularyzowały rządy parlamentarne. Równocześnie bowiem z komunistami triumfowała wówczas także partja hitlerowców, która z trzech mandatów wzrosła się prawie do 30-tu. Dalszy zaś rozwój wypadków jest znany. W roku 1932, gdy dwukrotnie trzeba było rozwiązać niezdolny do pracy Reichstag, komuniści rośli z 78 mandatów na wiosnę do 89 w lecie i 100 w jesieni, ale już w parę miesięcy później nastąpił przewrót hitlerowski — właśnie pod wpływem komunistycznego niebezpieczeństwa.

Czy podobny będzie rozwój rzeczy także we Francji? Co do bezwzględności parlamentu, prawdopodobnie tak. Mniej natomiast jasno przedstawia się perspektywa zorganizowanego wystąpienia do walki elementów antykomunistycznych. Raczej więc wypadki zdążyć będą do wybuchu sił komunistycznych.

Na tem tle tem jaskrawiej rysuje się dziwność obecnej sytuacji, gdy zwycięstwo komunistów dochodzi do skutku głosami lewicy, zablokowanej dla obrony demokracji parlamentarnej przeciwko „niebezpieczeństwu faszystowskiemu”. Zwalczając dyktaturę jedną wzmagając szanse dyktatury drugiej, czyli wypędzać diabła Belzebubem — czyż może być większy paradoks?

I kto wie, czy nie „przechytrzyła” taktyka radykałów, tak uparcie i bez przebierania w środkach broniących swoich wpływów. Tak silne usadowienie się Kominternu w samym sercu Europy, choćby narazie nie odbiło się zbyt silnie na polityce Francji, może się na dalszą metę okazać bardzo brzemienne w następstwa.

Polacy wymierają Żydzi mnożą się w Warszawie

Ruch naturalny ludności stolicy w m-cu lutym b. r. przedstawiał się następująco: ludność zamieszkała (bez wojska skoszarowanego) wynosiła na dzień 1 marca b. r. 1.225.555. Mażeństw zawarto w lutym r. b. 1.035 (chrześcijańskich 902, żydowskich — 185), urodzeń żywych zarejestrowano 1.114 (w tem chrześcijan 718, żydów — 396), zgonów stwierdzono w m-cu sprawozdawczym 1.081, czyli 11,1 promila w stosunku rocznym (chrze-

Włosi wkroczyli do Addis-Abeby

Rozstrzeliliwianie grabiących miasto maruderów

RZYM, 4.5. Włoski komunikat wojenny nr. 202.

Nasze kolumny zmotoryzowane przebyły przełęcz Termaber i zajęły miasto Debra Brehan. Straż przednie znajdują się już o 40 km. na zachód od Debra Brehan.

Na froncie południowym wojska nasze posuwają się szybko dalej, pomimo ulewnych deszczów. Oddziały nasze, które znajdują się już w odległości 80 km. za Daggabur, pobili i rozproszyli wojowników słynnego Omara Samantar, który w roku 1925 zamordował kapitana Carolei i następnie wstąpił na służbę negusa. W starciu tem Omar Samantar został ciężko ranny, a syn jego i 30 wojowników legło na polu bitwy. Ludność Ogadenu wita z radością wkraczające oddziały włoskie.

Na całym froncie prowadzona jest ożywiona akcja lotników.

LONDYN, 4.5. Według ostatnich wiadomości czoło włoskiej kolumny zmotoryzowanej znajduje się zaledwie 12 km. od Addis Abeby.

W opuszczonej stolicy negusa panowały przez całą noc grabieże.

Tłum obiegł wieczorem poselstwo francuskie, w którym schroniło się 1500 osób, żądając wydania 16 Włochów, którzy w ostatnich walkach dostali się do niewoli abisyńskiej, zdolali jednak zbiec, chroniąc się w poselstwie francuskim. Obłączeni zdolają prawdopodobnie przeciwstawić się naporowi tłumu do chwili nadejścia wojsk włoskich. Z okien poselstwa wystawiono karabiny maszynowe.

Do burzliwych wystąpień doszło również przed gmachem poselstwa tureckiego. Tłum wdarł się na dziedziniec gmachu. Poselstwo zwróciło się o pomoc do posła angielskiego, który wysłał oddział wojsk indyjskich, przydzielonych do poselstwa Wielkiej Brytanji. Wojska indyjskie zdolali opróżnić dziedziniec, przyczem kilku Abisyńczyków musiano zastrzelić.

W poselstwie amerykańskim pozostał jedynie poseł oraz 6 urzędników. Reszta personelu wraz z żonami i dziećmi schroniła się do poselstwa angielskiego. W poselstwie angielskim przebywa przeszło 1000 Europejczyków, którzy znaleźli tu schronienie przed zemstą rozbestwionej ludności. Schronił się tu również zwierzchnik koptyjskiego kościoła. W czasie zamieszek zginęło dotychczas 20 Europejczyków.

PARYŻ, 4.5. Z Dżibuti donoszą,

że władze francuskie w obawie o losy obywateli francuskich, przebywających na terenie dworca kolejowego oraz na terenie poselstwa francuskiego w Addis Abebie, postanowiły wysłać do stolicy Abisynji pośpiesznym transportem kolejowym dwie kompanje senegalczyków.

LONDYN, 4.5. Według nie sprawdzonych narazie wiadomości, straż przednie włoskiej kolumny zmotoryzowanej wkroczyły dziś rano do Addis Abeby. Równocześnie nad miastem pojawiła się eskadra samolotów, która okrążywszy miasto i rozrzuciwszy ulotki, nawołujące ludność do zachowania spokoju, i zapowiadają-

Zajścia z żydami na Politechnice

Zawieszenie wykładow aż do odwołania

Od pewnego czasu na Politechnice studenci Polacy stale prowokowani są przez żydów. Powtarzające się ekscesy żydowskie doprowadziły już w ubiegłą sobotę do zdemolowania lokalu Wzajemnej Pomocy.

Wczoraj koło godz. 10 rano na Politechnikę wkroczyła grupa około 30 ludzi, pod której osłoną studenci żydowscy zaczęli rozrzucać ulotki, zawierające brutalną napast na młodzież narodową. Studenci czynnie zareagowali na

prowokację. W związku z tem rozegrała się na korytarzach Politechniki formalna bitwa, która trwała przez dwie godziny. Podczas walk dotkliwie pobito paru studentów, wskutek czego musiało kilkakrotnie wzywać pogotowie. Walka zakończyła się ostatecznie usunięciem wszystkich studentów żydowskich z murów Politechniki.

Następnie rektor wezwał prezesa organizacyj studentów Polaków na Politechnice i odbył z

nimi konferencję, w której poruszono kwestję zabezpieczenia uczelni od powtarzających się ostatekni zajść. Studenci oświadczyli rektorowi, że koledzy ich stale są prowokowani przez żydów i prowokacje te wywołują w skutkach bójki.

Jak się dowiadujemy, podczas zajść zostali pobili: Wegmajster Chaim, lat 20 (Twarda 55), Majerowicz Eugeniusz, lat 21, (Hipotezna 5), Lewinsohn Jerzy, (Twarda 3), Konstabler Maurycy, lat 27, (Ś-to Jerska 30), Rozenfarb Jakób, lat 19, (Koszykowa 51), Fajnmesser Akiba, lat 22, (Leszno 36) i Uszer Feldman, lat 25, (Twarda 15).

O godz. 1 popołudniu na murach Politechniki ukazało się zarządzenie rektora uczelni następującej treści: „Zawieszam wykłady i ćwiczenia, aż do odwołania — Rektor Prof. Warchałowski”.

Zapytany przez nas, p. rektor Warchałowski oświadczył, że w sprawie zajść prowadzone jest śledztwo, przed ukończeniem którego nie można stanowczo określić, kto wywołał ostatnie zajścia, są jednak poszlaki, że wywołał je żydzi.

Komisariat rządu ostrzega szoferów

W ostatnich dniach stale kroniki policyjne podawały wiadomości o wypadkach samochodowych w Warszawie. Wypadki te następowały prawie zawsze z winy zbyt szybkiej jazdy szoferów na skrzyżowaniach ulic. W związku z tem Komisariat Rządu wydał rozporządzenie, zakazujące jechać na skrzetach lub skrzyżowaniach ulic z szybkością większą niż 40 km. na godzinę. Kierowcy nie stosujący się do powyższego rozporządzenia, będą pozbawiani prawa jazdy.

DO PALESTYNY

RZYM, 4.5. Agencja Stefani donosi, że do pociągu specjalnego, wiozącego negusa i jego rodzinę, przyłączone były dwa wagony ze srebrem i kosztownościami, oraz 6 wagonów z workami kawy.

LONDYN, 4.5. Na posiedzeniu Izby Gmin min. Eden oznajmił, że cesarz abisyński z rodziną i świtą opuszczają w dniu dzisiejszym Dżibuti na angielskim okręcie wojennym, udając się bezpośrednio do Haify w Palestynie.

Likwidacja Zw. Ludowo-Narodowego przez Komisariat Rządu

Pan komisarz Rządu, woj. Jarożewicz, wydał decyzję, zarządzającą przymusową likwidację Zw. Ludowo - Narodowego. W motywach decyzji podkreślono, że Związek Ludowo - Narodowy, jako stowarzyszenie, był beczynny, nie zwolywał walnych zgromadzeń, nie prowadził książek protokołów i t. d. Wspomnianą decyzję poprzedziła lustracja Komisariatu Rządu i sporządzenie odpowiedniego protokołu, gdzie znajdują się oświadczenie sekretarza Stronnictwa Narodowego p. Mester Jana, który stwierdził, że Związek Ludowo - Narodowy istotnie nie prowadził od pewnego czasu żadnej działalności, ponieważ zamiast tego Związku działa obecnie Stronnictwo Narodowe.

Ostatni zarząd Związku Ludowo - Narodowego stanowili: b.

pos. Karol Wierczak jako prezes i członkowie Jasiukowicz Stanisław, adw. L. Nowodworski, b. pos. Al. Zwierzyński, b. pos. Ryman Stanisław, prof. Rybarski Roman, prof. Staniszkis Witold, b. poseł ks. dr. Marceł Nowakowski i inni.

Na liście założycieli Związku Ludowo - Narodowego R. P. figurują nazwiska prof. Stanisława Głabińskiego, Stanisława Kozińskiego, Mariana Seydy, K. Wierczaka i Jana Żalskiego.

Związek Ludowo - Narodowy, choć działał od wczesnych lat niepodległości, to jednak, jako stowarzyszenie został zatwierdzony i wciągnięty do rejestru stowarzyszeń Min. Spraw Wewnętrznych dopiero w r. 1925. Prawdopodobnie dopiero wtedy potrzebna była temu stowarzyszeniu osobowość prawna.

Ukaranie wieśniaka za ukrywanie groźnego bandyty

Mający na sumieniu wiele krwawych przestępstw, bandyta Wacław Majewski, zastrzelony przez policję w pościgu w listopadzie roku ub. był na pewien czas przedtem ukrywany przez trzy dni w zagrodzie gospodarza Jana Szymańskiego we wsi Piotrkówko Mały koło Ożarowa.

Donieśli o tem policji młodzi parobcy, którzy spotkali się karczynie wraz z Szymańskim nieznanego osobnika i orientując się po rozmowie, że mają do czynienia z przestępcą, spili go i rozbroili z posiadanych dwóch rewolwerów i kilkunastu naboju ukrytych w chustce do nosa. Szymański dowodził przed sądem, że nie wiedział kogo gości, a nieznanemu musiał go jakoby groźbami do udzielenia noclegu.

Sąd Okręgowy nie dał jednak wiary oskarżonemu, zwłaszcza, że bandyta w rozmowie w karczinie tytułował go wujaszkiem i wy-

mierzyl za udzielanie pomocy przestępcy karę 6 miesięcy więzienia, pozostawiając Szymańskiego na wolności do czasu uprawomocnienia się wyroku.

Ciepło

Na całym obszarze wczoraj popołudniu panowała pogoda słoneczna. Temperatura o godz. 14-jej wynosiła: 10 st. ciepła w Gdyni, 15 w Grudziądzu i Zakopanem, 17 w Bydgoszczy, 18 w Wilnie i Suwałkach, 19 w Cieszyńcu, 20 we Lwowie, 21 w Poznaniu, Kielcach, Lublinie, Łucku i Brześciu n/Bugiem, 22 w Grodnie, Białymstoku, Płsku i Tarnopolu, 23 w Warszawie, Kaliszu, Łodzi i Zaleszczykach, a 24 w Łarnowie.

Dziś — w dzielnicach północnych naogół chłodno z rozproszonymi, a raniem mglisto. Dość ciepło. Słabe, chwilami umiarkowane, wiatry wschodnie i północno - wschodnie. W pozostałych dzielnicach: w dalszym ciągu pogoda słoneczna i ciepła przy słabych wiatrach z kierunków wschodnich.

Zapowiedziano kasację w procesie bojowców O. U. N.

Jak się dowiadujemy, wszyscy Ukraińcy, z wyjątkiem Czornij, skazani w procesie o zamach na min. Pierackiego, zapowiadają złożenie skarg kasacyjnych.

Do chwili obecnej sekretariat wydziału III karnego Sądu Apelacyjnego otrzymał już te zapowiedzenia od obrońców: Bandery, Kłymyszyna, Kaczmarzkiego, Malucy, Hnatkiewskiej i Zarickiej.

Stosownie do przepisów Kodeksu Postępowania Karnego, sam zapowiedzenie skargi kasacyjnej nie wymaga żadnego umotywowania.

Skazany Czornij, jak widać, po godził się z wyrokiem skazującym, zresztą wyjdzie on na wolność już we wrześniu roku bieżącego.

Do 10 maja zgłoszenia na pielgrzymkę akademicką

Akademicki główny komitet Pielgrzymkowy ogłosił, że ostateczny termin składania podań zgłoszeń do ogólniakowskiej pielgrzymki na Jasną Górę upływa z dniem 10 maja. W związku z tem w ostatnich dniach studenci masowo zgłaszają się do komitetów, uczelnianych. Dotychczas w Warszawie wpłynęło do komitetów pielgrzymkowych sześćset zgłoszeń od studentów nie nale-

żących do żadnej organizacji.

Organizacje przyjeły do dnia wczorajszego 3792 studentów. Fundusz pielgrzymkowy wynosi w tej chwili 3013 zł. Studenci spodziewają się jednak jeszcze znacznych wpływów ze sprzedaży pamiątkowych pocztówek. Koszt pielgrzymki wynosić będzie 6,80 zł. Najbiedniejsi studenci mogą ubiegać się o pożyczki a nawet zwolnienie z opłaty.

Dopiero w połowie maja zdecyduje się dzierżawa Opery

Umowa Zarządu Miasta Warszawy z p. Korolewicz Waydową na prowadzenie Opery, wygasa jak wiadomo, z dniem 1 sierpnia. W związku z tem do zarządu miejskiego wpłynęło jedenaście ofert na dzierżawę w roku 1936-37, czyli o pięć więcej niż w zeszłym roku.

Z poważniejszych należy wymienić kandydatury znakomitego śpiewaka polskiego Didura, który chciałby objąć Operę wspólnie z kapelmistrzami H. Lewickim, Dołżykim i Zalewskim oraz Wandą Wermińską.

Z innych kandydatur zwraca uwagę nazwisko inspektora Instytutu dla Głuchoniemych, p. Niwińskiego, p. Wojtkowskiego, oraz Dobosza i Mazarackiego.

Decyzja komu wydzierżawiona

będzie Opera na najbliższy sezon, zapadnie zapewne w połowie maja.

Cud krwi św. Januarego

NEAPOL, 3. 5. W dniu wczorajszym — jak corocznie — odbyła się tu uroczystość przeniesienia z katedry do kościoła św. Klary ampułki, zawierającej krew św. Januarego. Cud upłynienia się krwi nastąpił o godz. 20 m. 7 w obecności ministra sprawiedliwości Solmi'ego, przedstawicieli władz i tłumów wiernych.

Nowy gmach ambasady w Paryżu

PARYŻ, 3. 5. W dniu święta narodowego 3 maja odbyło się uroczyste poświęcenie nowego gmachu ambasady polskiej. Poświęcenia dokonał rektor Misji polskiej we Francji ks. dr. Paulus w obecności ambasadora Chlapowskiego, członków ambasady i konsulat

Notowano za 100 kg. pszenica jednolita 23,50—24,50, pszenica zbierana 23,00—23,50, żyto I st. 15,00—15,25, żyto II st. 14,75—15,00, owies I st. 15,75—16,00, I-A stand. 16,00—16,25 II-gi st. 15,25—15,50, jęczmień brązowy 15,75 — 16,00, gat. II-gi 15,50—15,75, gat. III-ci 15,25—15,50, gat. IV-ty 15,00—15,25, groch polny 18 — 19, Victoria 30 — 32, wyka 23,00—24,00, pelusza 23,00—24,00, seradela 24,50—25,50, tubin niebieski 9,25—9,50, zółty 11,25—11,75, rzepak zim. 42,50—43,50, rzepak zim. 41,50—42,50, rzepak letni 41,50—42,50, rzepak letni 42—43, siemie 36,50—37,50 konieryna czerwona surowa bez grubej kianianki 115 — 130, czerwona bez kianianki o czystości 97 proc. 155—165, biała surowa 60—70, biała bez kianianki o czyst. 97% 80—100, mak niebieski 60—62, ziemniak wyciągowy 37—39, I-A 35—37, I-B 34—35, I-C 33—34, I-D 32—33.

Lódź - Lwów - Katowice

Trzy manifestacje narodowe

W dniu 3 maja w ramach Święta Narodowego odbyło się w różnych miejscowościach Polski szereg lokalnych obchodów, które miały charakter manifestacji narodowych. Pierwsze miejsce zajmują tutaj trzy wielkie manifestacje w Łodzi, Lwowie i w Katowicach.

W ŁODZI po uroczystym nabożeństwie w Katedrze, odprawionym przez J. Em. biskupa Jasieńskiego uformował się ogromny pochód, którego trzon stanowiły grupy Stronnictwa Narodowego. W zwartych oddziałach przeszło około 15-tu tysięcy ludzi ponad drugie tyle manifestowało na czesie przechodzących, wznosząc okrzyki na rzecz Obozu Narodowego. Pochód przeszedł przez miasto ku pomnikowi Kościuszki, pod którym złożono wieniec. W czasie przemarszu oddziałów przegrywały orkiestry. Na czesie przechodzących manifestowano, rzucając kwiaty. Po pochodzie na stadionie w Helenowie zebrali się tłumy narodowców, przyczem wygłoszono kilka przemówień. Również w Pabjanicach i w Zgierzach odbyły się podobne uroczystości.

WE LWOWIE również odbyła się manifestacja. Po Mszy Świętej w katedrze, celebrowanej przez J. Em. arcybiskupa Twardowskiego, po mszach w katedrze ormiańskiej, w kościele M. B. Ostrobramskiej i w kaplicy Domu Techników odbyła się defilada wojskowa. Obok wojska brały w niej udział liczne organizacje społeczne. Wojsko witane było niesłychanie serdecznie. Gdy w defiladzie przechodziły ulicami i przez place: Bernardyński, Marjański i Halicki oddziały ułanów, artylerji, czołgi i kolumny samochodowe oraz kadeci — zebrana publiczność wznosiła okrzyki na cześć Polski Narodowej i Armji.

Nowa książka ks. Trzeciaka i jej zadania

Niedawno ukazała się na półkach księgarskich nowa praca ks. prof. dr. Stanisława Trzeciaka pt. „Program światowej polityki żydowskiej”.

Jak wiadomo, na wiosnę 1935 r. w Bernie w Szwajcarii odbył się proces spowodu głośnej w całym świecie książki „Protokóły mędrców Sjonu”. Oskarżającymi byli: „Związek gmin izraelskich w Szwajcarii” i „Gmina wyznaniowa żydowska w Bernie”, oskarżonymi — przedstawiciele ruchu narodowego młodych Szwajcarów. Chodziło o rozpowszechnianie wspomnianych wyżej „Protokółów”. Proces wygrali Żydzi. Odbił się on głośnie echem we wszystkich krajach.

„Program światowej polityki żydowskiej” jest książką, poświęconą problemowi „Protokółów mędrców Sjonu”. Autor tak mówi o zadaniach swej pracy:

„O ile światowa polityka żydowska nie zgadza się z zasadami, podanymi w „Protokółach mędrców Sjonu”, to powinno się to pismo napiętnować i odrzucić, o ile zaś przeciwnie, to uważać je należy jako dekonspirację żydostwa i odpowiednio zawczasu postąpić.

Stąd zagadnienie to nabiera nad-

W obronie aplikantów — Polaków

Uchwały koła aplikantów Z. A. P.

LWÓW 4.5. W lokalu przy ul. Zimorowicza 5 odbyło się doroczne walne zebranie Koła Aplikantów przy Związku Adwokatów Polskich we Lwowie. Obradom których przedmiotem były sprawozdania z działalności i sprawy organizacyjne, przewodniczył prezes dr. Zbigniew Pelczarski.

Szczególnie żywa dyskusja wywiązała się nad zagadnieniem stanu liczebnego adwokatów polskiej na terenie Małopolski Wschodniej. Mówcy zgodnie stwierdzili, że stan przedstawia się katastrofalnie i wymaga środków zaradczych. W szczególności w słowach bardzo ostrych wystąpił przeciw tym adwokatom polskim we Lwowie, którzy z rozmaitych względów, zatrudniają aplikantów — żydów. Stan ten jest

W ramach pochodu wystąpiły organizacje narodowe, poprowadzone kompanią Hallerczyków. Szły oddziały Sokołów, korporacje akademickie, grupy Stronnictwa Narodowego i Młodzież Wszechpolska ze sztandarem, obok którego wystąpili chłopci, niosący dwa miecze Chrobrego. Szły grupy robotników, chłopów, inteligencji z transparentami. Grupa włościan niosła transparenty: „Naród zorganizowany to potęga”, „Niech żyje solidarność narodowa!” Po defiladzie odbyła się akademja.

RÓWNIEŻ W KATOWICACH

poza uroczystym obchodem 15-iej rocznicy powstania śląskiego, odbyła się manifestacja urządzona przez śląskie organizacje katolicko — narodowe. Udział w niej wzięli członkowie Chrześcijańskiej

Demokracji, Ludowego Stow. Powstańców b. żołnierzy Związku Hallerczyków, powstańców wielkopolskich, Zw. Podoficerów Ziemi Zachodnich, Odrodzenia, Katolickiego Tow. Polek i innych.

O godz. 9-iej rano wyszedł tłumny pochód tych organizacji z transparentami na cześć Armji, wzywającymi do jedności narodu i t. p. Na pomniku „Powstańca” na pl. Wolności złożono piękny wieniec o barwach narodowych. Na szarfach widniały nazwiska: Korfanteo, gen. Hallera, Paderewskiego i Trąpczyńskiego.

Po Mszy Świętej odprawionej w katedrze św. Piotra i Pawła, na placu przy Parku Kościuszki odbyła się Akademja, poświęcona pamięci poległych bohaterów trzeciego powstania śląskiego.

Jaczejki bezbożnicze w szkołach

Skutki wychowania sowieckiego

Przez dłuższy czas Sowiety potrafiły za pośrednictwem swej propagandy interesować społeczeństwa zachodnie swymi pomyślnymi wychowawczymi i niekiedy kraje, jak np. Ameryka, w dobrej wierze przyjmowały wieści o „rewelacyjnych” rezultatach nowych sowieckich metod szkolnych, poświęcając im nawet specjalną literaturę. Dziś, choć czasy się zmieniły i systemy sowieckie na całej linii zawiodły, tu i ówdzie pokutują jeszcze entuzjaści „nowoczesnych” metod wychowawczych sowieckich. Tym entuzjastom warto polecić przeczytanie na źródłach sowieckich i komunistycznych opartego artykułu Jana Webera ogłoszonego świeżo w liberalnym dzienniku „Journal de Geneve”.

Sam system rządów komunistycznych — pisze Jan Weber — staje na przeszkodzie wszelkiemu wychowaniu, gdyż pomaża liczbę dzieci opuszczonych wskutek deportowania i rozstrzeliwania dla racji politycznych rodziców lub przenoszenia ich do „sowchozów” i „kolchozów” bardzo oddalonych od domu rodzinnego. „Przejściowe” związki męczyzn i kobiet oraz silnie rozwijająca się prostytucja również przyczyniają się do wzrostu liczby dzie-

Przed uroczystościami

Ku czci Ks. Skargi w Krakowie

KRAKÓW, 4. 5. Z chwila, gdy p. Prezydent Rzplitej, przyjął protektorat nad pracami krakowskiego komitetu uczczenia 400-iej rocznicy urodzin ks. Piotra Skargi, uroczystości krakowskie nabrały charakteru ogólnopolskiego. Uroczystości te odbędą się w dniach 6 i 7 czerwca b. r. Ich centralnym punktem będzie złożenie hołdu pamięci i prochom Wielkiego Sługi Bożego.

Ale poza tym hołdem odbędzie się szereg imprez zorganizowanych przez poszczególne sekcje komitetu wykonawczego wspomnianego jubileuszu. I tak przygotowuje się wielką wystawę „Epoki Skargowskiej”, która ma być otwartą w dniu 6 czerwca b. r. w salach zamku królewskiego na Wawelu. Na wystawie tej ujrzymy pamiątki po ks. Skardze, obrazy i przybory kościelne z tej epoki, druki i dzieła, dostarczone bądź to przez Bibliotekę Jagiellońską bądź to przez muzea. W tym samym dniu wieczorem będzie iluminowany kościół św. Piotra i św. Pawła, gdzie spoczywają w podziemiach prochy ks. Skargi, oraz dom „Arcybractwa Miłosierdzia” i kolegium księży jezuitów przy kościele św. Barbary, gdzie pracował ks. Skarga.

Sekcja widowiskowa przygotowała przedstawienie sztuki Jana Jurkowskiego p. t. „Tragedja o polskim Scyllurusi” (z początku 17-go wieku). Moralitet ten w transkrypcji prof. A. E. Balickiego odegrają artyści dramatyczny teatr miejskiego im. J. Słowackiego pod reżyserją p. Radulskiego, a specjalną wystawę, połączoną z muzyką i baletem, przygotuje dyr. teatru, prof. Akad. Karol Frycz.

W kościele św. Piotra i Pawła

Jakich pracowników zwolniono od specjalnego podatku?

Od dnia 1 maja r. b. zwolnione zostały od specjalnego podatku od wynagrodzeń dodatki dla rodzin konduktorskich i parowozowych oraz dla szoferów i konduktorów samochodowych P. K. P.

Od podatku specjalnego zwolniono nadto dodatki za pracę w

IMPRESJE PIERWSZOMAJOWE Publicysta „Naszego Przeglądu”, p. Requis takie oto snuje rozważania o manifestacjach pierwszomajowych:

„Od roku 1924-go nie wyległo tyle demonstrantów na ulice, by demonstrować w dniu 1-go maja. Panował nastrój fermentacji, protestu, zniecierpliwienia. Co kilka minut zrywały się okrzyki. Panowało jakieś napięcie, które mogło lada chwila wyładować się, wznosząc pięści, wykrzykiwano „precz!”, wyrażano, a jednak skończyło się spokojnie. Wyładowano się w okrzykach, w groźbach.

Z tematów aktualnych można było widzieć jedynie transparenty poświęcone poległym we Lwowie i Krakowie. Reszta haseł nie odbiegała zupełnie od zadań wypisanych na transparentach Frakcji Rewolucyjnej i ZZZ.

Rząd więc może zdyskontować poważnie przebieg manifestacji pierwszomajowej. Subkatorzy, którzy przygarbiali się do pochodu, zastosowali się lojalnie do wyraźnych życzeń gospodarza. Nie stawiano żadnych nadmiernych postulatów. Domagano

niają się do wzrostu liczby dzie-

ci opuszczonych. Część tej młodzieży próbowała zorganizować w „Komsomole”, brak jednak wszelkich zasad moralnych w tej instytucji, uczynił z tej młodzieży postrach kraju. Prasa sowiecka ubolewa nad jej „rozburzeniem”, lenistwem i rozluźnieniem obyczajów. Nie mówi się tu o „bezprzecznych” chuliganach, przeciw którym nawet rząd sowiecki w roku ubieg-

odbędzie się wielki koncert religijny, oparty na motywach z 16-go i 17-go wieku, przygotowany przez znawców tej miary, jak: prof. Un. Jag. dr. Zdzisław Jachimcki i dyr. Bolesław Wallek-Walewski.

W drugi dzień uroczystości, t. zn. 7 czerwca b. r. o godz. 9 rano J. E. Książę Metropolita Sapiaha odprawi uroczystą Mszę św. pontyfikalną, w czasie której kazanie, poświęcone świetlanej postaci Ks. Skargi, wygłosi o. prowincjał Stanisław Sopuch T. J. z Warszawy. W godzinach popołudniowych odbędzie się w złotej sali Domu Katolickiego uroczysta akademja ku czci ks. Piotra Skargi, w czasie której przemówienie, poświęcone znaczeniu Ks. Skargi wygłosi jeden z wybitnych profesorów naszych wyższych uczelni. Równocześnie w szkołach i świetlicach żołnierskich odbędą się poranki, poświęcone pamięci ks. Skargi.

Minister Kwiatkowski zapowiada

zniesienie podatku od urzędników

Jak się dowiadujemy, minister skarbu rozesał do wszystkich urzędów centralnych i przedsiębiorstw państwowych okólnik, dotyczący oszczędnego gospodarowania w nowym roku budżetowym. Okólnik podnosi, iż w ubiegłym roku budżetowym 1935—36 niektóre przedsiębiorstwa państwowe dały dochody wyższe od preliminowanych. I tak np. administracja lasów państwowych wpłaciła do skarbu państwa o 5 milionów złotych więcej, niż przewidywano, co poparało skutecznie akcję równowagi budżetu.

Wpłaty przedsiębiorstw państwo-

poctach ruchomych, dodatki za konwoj poczty kolejami i na drogach bitych, dodatki za służbę nocną oraz dodatki sezonowe.

Również ryczałty objazdowe dla nadzorców dróg i mostów zwolniono od specjalnego podatku.

się jedynie frontu ludowego, ale i to hasło nie wypadło groźnie dla sfer miarodajnych”.

HEROLD OBCYCH KAPITAŁÓW

„Enfant terrible” polskiej publicystyki, p. Władysław Studnicki atakuje w „Słowie” wileńskim uchwały Federacji Z. O.:

„Zjazd uchwałił „zmianę struktury gospodarczej przez uprzedysławienie Polski, oparte o własne kapitały narodowe, zmianę ustroju rolnego”.

Gdy kapitał na usilne nasze żądania, a Federacji rozkazanie mógł powstać, to uprzedysławienie Polski mogłoby byćby oprócz na własnym kapitale. Spółki akcyjne Polski przemysłowe i handlowe na dzień 1-go IV. 1936 r. posiadały 46,8 proc. zagranicznego kapitału. Zagraniczny kapitał w elektrowni wynosi 79,8 proc. Otóż dla wzmocnienia Polski w międzynarodowej walce ekonomicznej, potrzebny jest rozwój elektryfikacji. Jest to możliwe przy wciągnięciu do tego obcych kapitałów, przy współpracy z koncernami elektryfikacyjnymi. Największe koncerny eu-

ropejskie A. E. G. w Niemczech, lub Schuber i Schukert, są związane z koncernami amerykańskimi i pomimo spółośnego kryzysu, utrdującego pożyczki międzynarodowe, mogą mieć środki na przeprowadzenie elektryfikacji w różnych krajach. Największą trudnością naszej elektryfikacji było to, żeśmy unikali firm, związanych z koncernami elektryfikacyjnymi niemieckimi”.

P. Studnicki zostanie już do śmierci niepoprawnym germanofilem.

Nie jest naszym zamiarem krzysć kopje o Federację i woj. Grażyńskiego, ale nie możemy zgodzić się z p. Studnickim. Rzecz szczególna: jest to człowiek niegłupi, odważny, bezwarunkowo uczciwy, a jednak zajmuje prawie zawsze stanowisko błędne i, co gorsza, szkodliwe dla narodu. Przyczyna jest prosta: p. Studnicki nie ma wiary. Nie wierzy w Polskę, w jej siły żywotne, w jej możliwości rozwojowe. Dlatego i w dziedzinie polityki zagranicznej i w zakresie spraw gospodarczych opiera się chce o czynniki obce. Gdyby i faszyci mieli psychikę Studnickiego, Włochy byłyby po dziś dzień lekceważonym krajem makaroniarzy.

ŻYDZI O SWEJ DOLI

Ludzie czulego serca nie powinni czytać podanych poniżej wywodów p. Gliksmana w „Hajnicie” na temat rozpocliwego położenia żydów w Polsce i jego przyczyn. Tak silni byliśmy kiedyś — biada autor — i oto co pozostało z tej siły!

„Piętnaście lat temu żydzi polscy reprezentowali olbrzymią zorganizowaną siłę ekonomiczną... Państwo było ubogie. Nie pobierało prawie podatków... W ciągu lat sytuacja zwolna się zmieniła. Państwo stopniowo zabierało kupcom pieniądze w postaci podatków. Państwo stało się wzmocniało, stworzyło olbrzymie monopole, zetatyżowało największe przedsiębiorstwa... A my, żydzi? Jak wyglądamy obecnie z naszym przemysłem, handlem i rzemiosłem, z całym naszym kramem, z naszymi profesjami — wobec potężnego kapitalisty, państwa?”

Następnie widzimy jeszcze coś: przed laty państwo polskie było jeszcze młode, ubogie pod względem materialnym, politycznie jeszcze należało do nie zorganizowane i nie utrwalone — a conajważniejsza liczyła się: musiała się liczyć ze zwycięzami wersalskimi, z wolnościowcami mocarstwami demokratycznymi Zachodu: z Anglią, Francją, Ameryką, starało się jako tako postępować jak one”.

Tak, tak, wtedy można było straszyć. Pamiętamy okrzyk Grünbauma w sejmie, gdy uchwalone spoczynek niedzielnny: „W tej chwili straciłicie Wilno, Mińsk i Lwów! Dziś jest już inaczej:

„Obecnie Wersal i wersalczyści zbankrutowali, przyczem w Polsce istnieją już takie partie, które gwizdzą na wszelkie sentymenty humanitarne, na „przestarzałe konstytucje krajów demokratycznych”. Obecnie inne światło im zaświeciło...”

Przed laty cały świat liczył się z taką instytucją, jak Liga Narodów, pod której opieką istniał traktat mniejszościowy... Przed laty cały świat interesował się naszym losem, wszystkie narody cywilizowane stały po naszej stronie, ujmowały się za nami! Obecnie nie jesteśmy jedynakami... A pozatem wszystkim hitleryzm. Coż my, nieboracy, możemy w tej sytuacji począć?”

Prawo do renty wdowiej

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnia, w jakich wypadkach renta wdowia zostaje zawieszona,

Renta wdowia ulega zawieszeniu na czas trwania ponownego małżeństwa wdowy. Jeżeli wdowa, korzystająca z renty zgłosi roszczenie o odprawę, spowodowaną zawarciem małżeństwa, prawo do renty wdowiej ustaje;

Okoliczności, wykluczające prawo do renty wdowiej, są następujące: 1) śmierć ubezpieczonego małżonka przed upływem 6-ciu miesięcy od dnia zawarcia małżeństwa, z wyjątkiem wypadku, gdy śmierć nastąpiła wskutek przyczyn, które zaszły po zawarciu małżeństwa; 2) zawarcie związku małżeńskiego z ubezpieczonym po ukończeniu przez niego 55-ciu lat życia, lub w chwili, gdy pobierał on już rentę inwalidzką lub starczą; 3) spowodowany winą małżonki rozdział małżeństwa, istniejący w chwili śmierci, a orzeczony w sposób przewidziany w obowiązujących przepisach prawnych; 4) rozwój przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami.

M A J

5

WTOREK

Dziś św. Piusa
Jutro św. Jana

FEATRY

TEATR WIELKI: Dziś i codziennie „Symfonia miłości” z Fedyczkowską i Łuczynskim na czele.

TEATR NARODOWY: Dziś po Wkrótce premiera „Profesja p. Warsz.” Węgrzynem i Zelwerowiczem w rolach głównych.

TEATR POLSKI: Dziś i jutro „Stare wino”.

W próbach najnowsza sztuka Shawa „Milionerka”. W czwartek premiera „Ostatniej nowości”.

TEATR NOWY: Dziś i jutro „Tessa” w reżyserji Węgierki.

TEATR LEINI: Dziś i jutro komedia „Pierwszy występ Jenny” W. Ellisa z Romanową (Jenny).

W sobotę premiera „Nieusprawiedliwionej godziny”.

TEATR MAŁY: Dziś i jutro „Adwokata i różę” Szaniawskiego w reżyserji Zelwerowicza z Brydziskim.

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY: Dziś, we wtorek, o godz. 7-ej wiecz. przy ul. Elbląskiej 51 „Majster i czeladnik”.

TEATR ATENEUM: Ostatnie dni sztuki W. O. Somina „Zamach” z Jarczem i Perzanowską.

INSTITUT REBLITY (Kopernika 36/40): Dziś i jutro o 8.30 „Pierścień Wielkiej Damy” C. Norwida.

TEATR KAMERALNY: „Matura”.

TEATR MALICKIEJ: „Traifka” raz 31-y „Spadkobierca” z Cwikliren, B. Shawa.

CYRULIK WARSZAWSKI (Kredytowa 14): Do środy teatr nieczynny. W czwartek premiera komedii muzycznej „Kot w worku”.

TEATR „WIELKA REWJA”: Dziś i jutro komedia muzyczna Benatzky'ego „Jutro będzie lepiej” z Maniewiczówną. Początek o 8-ej.

CUKIERNIA SOBOLA (Marszałkowska, róg Wilczej), o godz. 8-ej i 10-ej występy artystów.

Muzea w Warszawie

Muzeum Archeologiczne im E. Mąjowskiego (Nowy Świat 72) — otw. środy, piątki i niedziele w godzinach 10 — 14.

Państwowe Muzeum Archeologiczne (Agrzykła 9). — Otwarte w dni powszednie od godz. 10 do 14. Wstęp 50 gr., ulgowy 20 gr.

Państwowe Zbiory Sztuki (godz. 11 — 15).

Kamienica Baryczków — Zbiory malarstwa polskiego 19-go i 20-go w. Pałac w Łazienkach z Zamek Królewski otw. codz. z wyj. wtorków.

Muzeum Etnograficzne (Krakowskie przedmieście Nr. 66) — otw. codz. Zakł. Higieny). — Otw. codz. z wyj. niedziele 9 — 15.

Muzeum Narodowe: Al. 3 Maja 13/15. — W środy, piątki, soboty i niedziele od godz. 11 do 15 — sztuka zdobnicza. Wstęp 1 zł., ulgowy 50 gr.

Z muzyki

„Powrót” S. Kazury
Dramat muzyczny w 2-ach aktach

„Powrót” Stanisława Kazury, wykonany na niedzielnym poranku w sali Filharmonji nie jest dramatem muzycznym, ani tembardziej operą, lecz rodzajem misterja religijnego o ilustracyjnym podkładzie muzycznym. Libretto napisał sam autor.

W komentarzu do dzieła tłumaczy kompozytor zawiłe intencje religijno-etyczne i ideowo-psychologiczne, które skłoniły go do zrealizowania tego „misyjnego” tematu. Rzecz dzieje się w mitycznej świątyni lub na jej gruzach (Akt 1) i w puszczy, Czeremchą zwanej (Akt 2). Imiona postaci występujących: Gea, Eos, Idea, Chylonia, Flos-floris, Athanasos i Ischyros (kapłani) zalatują grocześnie, „zmodernizowaną” jednaki współczesnymi aparatami: galwanizatorami, antenami drzew, windami w świątyni, automatycznym tabernaculum i t. p. Mgliste libretto, upstrzone allegoriami, urozmaicając neologizmami stylistyczne, jak np. „żytożniwa pieśń skończona żniwa” lub „Przebaczenie? Cóż po niem mi, gdy sumienie mnie żre i bardzo żarło”, względnie nowotwory w rodzaju „Cichajcie!”. Dla wyjaśnienia dodać trzeba, że autor przewiduje

Zgon ofiary
strzałów w parku

Janina Zacharewicz, postrzelona w sobotę w parku Ujazdowskim przez Janę Kanię, zmarła wczoraj w szpitalu. Pogrzeb odbędzie się dziś.

W najbliższym sąsiedztwie nowego dworca znajdzie się

Centralna poczta w Warszawie

Podział stolicy na 10 okręgów pocztowych

W Warszawie powstaje ma centralny urząd pocztowy, który zastąpi dotychczasową przestarzałą i już dziś za ciasną centralę poczty na pl. Napoleona. Plany budowy nowego gmachu poczty centralnej w stolicy zostały już opracowane.

Wielki ten obiekt stanie między ulicami Żelazną, Chmielną, Towarową, Jerozolimską w bezpośredniej bliskości zabudowań dworca centralnego. Do podziemnych torów dworca, z gmachów centralnego urzędu pocztowego dochodzić będą liczne własne torry. Na specjalnych peronach pocztowych będą ładowane i rozładowywane ambulanse pocztowe. Proces ich włączania do pociągów odbywać się będzie dzięki nowemu planowi przebudowy kolejowego węzła warszawskiego, na stacji Warszawa — Zachodnia. Dzięki tej koncesji ruch pocztowy zyska bardzo wiele na usprawnieniu.

Poczta przechodząca do Warszawy, segregowana już w ambulanse na dzielnice, zostanie z miejsca z centralnego urzędu dworcowego przydzielona do jednej z 10 dzielnic stolicy.

Centralny urząd pocztowo dworcowy składać się będzie z kilku gmachów przeznaczonych dla ściśle określonych funkcji. Od strony Al. Jerozolimskiej stanąć gmach w którym mieścić się będą: Urząd pocztowy dzielnicowy dla rejonu A. Jerozolimskiej, oraz Urząd pocztowo-celny. W gmachu środkowym mieścić się będzie Urząd pocztowy oddawczy, jedyny dla całej Warszawy.

Paczki będą szły od razu z cen-

trali do adresata. Od strony ul. Żelaznej mieścić się będzie blok Urzędu przewozowego. Dzięki niemu, poczta uzyska około 200.000 zł. rocznie oszczędności na t. zw. „ślepych jazdach”.

Dziś Urząd przewozowy mieści się aż na Pradze. „Ślepe jazdy” to czas tracony na dotarcie do właściwego urzędu, skąd dopiero rozwozi się paczki do adresatów.

Od strony ul. Chmielnej mieścić się będą budynki, w których znajdą pomieszczenie biura urzędu pocztowego, hotele, obsługi ambulanów, przybyszające z dalekiej drogi, instytucje społeczne pocztowe. Wreszcie jeszcze jeden blok, to pomieszczenia mieszkalne dla kierownictwa urzędu. W podziemiach znajdą miejsce urządzenia techniczne dla całego ogromnego kompleksu, system ogrzewania itp.

Cały kompleks gmachów, sięgać będzie głęboko pod powierzchnię ziemi, co, oczywiście, wiąże się z systemem torów podziemnych, dworca centralnego.

Akademia ku uczczeniu

Nuncjusza Apostolskiego

W stowarzyszeniu robotników chrześcijańskich przy ul. Śniadeckich 5 przy udziale około 1500 osób odbyła się wczoraj akademja spowodu bliskiego odjazdu z Polski Nuncjusza Apostolskiego kardynała Marmagiego. Na akademję przybył Ks. Kardynał Marmaggi oraz ks. prałat Pacini.

Akademja rozpoczęła się odganiem hymnów: narodowego i papieskiego oraz odśpiewaniem przez zebranych pieśni „My chcemy Boga”. Pierwszy przemawiał prezes Stowarzyszenia prof. St. Bryła po francusku i po polsku.

Groźba przeniesienia 500 dzieci
ze śródmieścia na Ochotę

Szkola powszechna Nr. 13 mieści się od 4 lat przy ul. Emilji Plater 8, w lokalu odnajmowanym przez miasto. Poprzednio w lokalu tym mieściło się przez kilkanaście lat gimnazjum miejskie. Lokal jest b. czysty, a sale widne i słoneczne. Do szkoły uczęszcza około 500 dzieci mieszkańców okolicznych ulic. Obecnie Zarząd Miejski postanowił przenieść szkołę do własnego gmachu przy ul. Raszynskiej (Ochota). Ma to nastąpić z nowym rokiem szkolnym.

W związku z tym projektem, zainteresowani rodzice już od roku zabiegają u władz miejskich i szkolnych, aby szkoły nie przenosić, gdyż ogromna większość dzieci, spowodu zbyt wielkiej odległości od ich mieszkań, do szkoły tej nie przejdzie. Jest to niepożą-

dane z wielu względów, a przede wszystkim dlatego, że nie tak nie przysparza drugorocznych, jak częsta zmiana szkoły przez dziecko. Rodzice i dzieci pragną mieć swoją szkołę. Opieka tej szkoły czyni starania o uzyskanie placu pod budowę szkoły w śródmieściu.

Jak dalece ważne jest pozostawienie omawianej szkoły w dotychczasowym lokalu, świadczyć może fakt, że rodzice gotowi są opodatkować się, by choć częściowo wyręczyć miasto w opłacie komornego za lokal szkoły. Komorne to wynosi zaledwie około 7.000 zł. rocznie. Do omawianej szkoły uczęszcza dużo dzieci lokatorów bloku mieszkań oficerskich przy ul. Koszykowej.

Z miasta

fundowanego przed dwoma laty przez naszą spółdzielczość.

NOVA PORADNIA
Z dniem 4-go maja r. h. w 3-cim Ośrodku Zdrowia przy ul. Żelaznej Nr. 56 otwarta została poradnia przeciwweneryczna. Poradnia czynna jest w godzinach popołudniowych. Czynności poradni są bezpłatne.

ZAPISY W PRZEDSZKOLACH
Na zasadzie porozumienia z Radą Szkolną m. st. Warszawy dzieci z przedszkół miejskich wzorem lat ubiegłych, zostały zapisane do szkół powszechnych na miejscu w przedszkółkach przez panie wychowawczynie.

STRAŻ OGNIOWA
W roku budżetowym 1935-36, t. j. od 1-go kwietnia 1935 r. do 1-go kwietnia r. bież., Straż Ogniowa m. st. Warszawy wyjechała ogółem do 653 wypadków pożarowych, z których większość, gdyż 567 stanowiły małe pożary, a zaledwie jeden zaliczony został do kategorii dużych pożarów.

NOWE SPÓŁDZIELNIE PRACY
Po założeniu spółdzielni bezrobotnych „Wysokie”, ostatnio powstały w stolicy robotnicze spółdzielnie zdunów i murarzy oraz spółdzielnia gastronomiczna „Eden” i in.

Zmarli

ś. p. Teresa z Burczyńskich Glasowa, wdowa po profesorze Edwardzie, lat 59, w Warszawie; ś. p. Anna Nowakowska, nauczycielka, lat 51; ś. p. Mieczysław Centnarowicz, notariusz, lat 67; ś. p. Stanisława z Ossowskich Higersbergerowa, wdowa po ziemianinie ziem Gostyńskich; ś. p. Kazimierz Oszkowski, urzędnik Banku Cukrownictwa; ś. p. Antoni Jan Sitkowski, inspektor P. P., lat 44; ś. p. Zofia z Krempskich Kozłowska, nauczycielka, lat 42, w Warszawie; ś. p. Wilhelmina z Reinszów Lehrman, wdowa, lat 84.

RADZO

Wtorek, dn. 5 maja

6.30 „Kiedy ranne...”. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka tan. w wyk. Małej Ork. P. R. 7.20 Dzień. por. 7.30 Program na dzisiaj. 7.40 Muzyka (pl.). 8.00 Aud. dla szkół. 8.10 Aud. dla poborowych.

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dzień. połudn. 12.15 Aud. dla szkół (dla dzieci młodsze). „Śpiewajmy piosenki” — poprowadzi prof. Br. Rutkowski. 12.35 Fragmenty symfoniczne (pl.). 13.10 Chwilka gosp. domowego. 13.15 „Z rynku pracy”.

15.15 Wiad. o eksporcje. 15.20 Przegląd gieldowy. 15.30 Koncert w wyk. Ork. Kameralnej (z Wilna). 16.00 „Skryzyna P. K. O.” 16.15 Współczesni pianiści (pl.). F. Mendelssohn: Ron do capriccio (Józef Hofman); J. Brahms: Trzy walece op. 39 (Wilhelm Backhaus); S. Prokofjew: Etiuda — Tableau a-moll op. 39 (kompozytor), Cl. Debussy: Dwie arabeski (Margareta Long); M. Ravel: Sonatina (Alfred Cortot). 16.45 „Cała Polska śpiewa” — aud. popr. prof. Br. Rutkowski. 17.00 „Skarby Polskie” — odczyt — wygl. W. Jastrzębski, 17.15 Konc. Kameralny w wyk. Tria niemieckiego Ul. Gebel'a (flet), M. Kremer (klawesyn), V. Kohlschütter (viola da gamba). 17.50 „Skryzyna językowa” — prof. W. Doroszewski, 18.00 „Same rumby” — audycja muzyczna w wyk. Love Short z towarzyszeniem duetu fortepianowego (ze Lwowa). 18.30 „Henryk Sienkiewicz” (w 90tą rocznicę urodzin pisarza) szkic lit. J. Lorentowicza, 18.45, Progr. na jutro, 18.55 Konc. rekl. 19.25 „Skryzyna roln. — inż. W. Tarkowski, 19.35 Wiad. sport. 19.45 Pogad. aktualna.

20.00 „Poeta Cotteau opowiada” — feljton J. E. Skiwskiego odczyta T. Trzebiński, 20.10 Koncert Symf. (z Poznania). Wyk. Ork. Symfoniczna Filharmonji Poznańskiej pod dyr. St. Wiechowicza i K. Wilkomirski — wiołonczela. A. Corelli: Concerto grosso c-moll, K. Gluck: Suita baletowa, J. Haydn: Koncert wiołonczelowy D-dur: wyk. z tow. ork. K. Wilkomirski, W. A. Mozart: Symphonie concertante na skrzypce i altówkę — wyk. z tow. ork. W. Wilkomirski — skrzypce, oraz J. Rakowski — altówka, L. van Beethoven: VIII Symfonia — wyk. ork. W. Jastrzębski, 21.00: Dzień. wiecz. oraz „Obrazek z Polski współcz.”, 22.30. Piosenki w wyk. Lucienne Boyer, 22.45 „Wschodnie kresy Polski” — odczyt w jęz. franc. prof. M. Limanowskiego (z Wilna), 23.00 Wiad. meteor. dla żeglugi powietrznej, 23.05 Muzyka tan. (pl.).

Środa, dnia 6. V.

6.30 „Kiedy ranne...”. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). W. Jastrzębski, 17.15 Konc. Kameralny w wyk. Tria niemieckiego Ul. Gebel'a (flet), M. Kremer (klawesyn), V. Kohlschütter (viola da gamba). 17.50 „Skryzyna językowa” — prof. W. Doroszewski, 18.00 „Same rumby” — audycja muzyczna w wyk. Love Short z towarzyszeniem duetu fortepianowego (ze Lwowa). 18.30 „Henryk Sienkiewicz” (w 90tą rocznicę urodzin pisarza) szkic lit. J. Lorentowicza, 18.45, Progr. na jutro, 18.55 Konc. rekl. 19.25 „Skryzyna roln. — inż. W. Tarkowski, 19.35 Wiad. sport. 19.45 Pogad. aktualna.

20.00 „Poeta Cotteau opowiada” — feljton J. E. Skiwskiego odczyta T. Trzebiński, 20.10 Koncert Symf. (z Poznania). Wyk. Ork. Symfoniczna Filharmonji Poznańskiej pod dyr. St. Wiechowicza i K. Wilkomirski — wiołonczela. A. Corelli: Concerto grosso c-moll, K. Gluck: Suita baletowa, J. Haydn: Koncert wiołonczelowy D-dur: wyk. z tow. ork. K. Wilkomirski, W. A. Mozart: Symphonie concertante na skrzypce i altówkę — wyk. z tow. ork. W. Wilkomirski — skrzypce, oraz J. Rakowski — altówka, L. van Beethoven: VIII Symfonia — wyk. ork. W. Jastrzębski, 21.00: Dzień. wiecz. oraz „Obrazek z Polski współcz.”, 22.30. Piosenki w wyk. Lucienne Boyer, 22.45 „Wschodnie kresy Polski” — odczyt w jęz. franc. prof. M. Limanowskiego (z Wilna), 23.00 Wiad. meteor. dla żeglugi powietrznej, 23.05 Muzyka tan. (pl.).

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dzień. poł. 12.15 „Kaktusy i gruboszybowe w naszych mieszkaniach” — pogad. wygłosi dr. St. Ziobrowski, docent U. J. (z Krakowa), 12.30 Konc. w wyk. Ork. T. Serebryńskiego (ze Lwowa). 13.10 Chwilka gosp. domowego.

15.15 — 15.20 Wiad. o eksporcje. 15.20 Przegląd gield. 15.30 „Utwory charakterystyczne” (pl.). 16.00 „Zagadki muzyczne” dla dzieci st. w opr. Ady Artzt i T. Serebryńskiego (ze Lwowa). 16.20 Trio Polskiego Radja. L. van Beethoven: Menuet, R. de Borsdoffere: By the Brook, L. Delibes: Passepied, St. Malinowski: Wale, M. Rimszkijski — Korsakow: Interlude oriental, 16.45. Rozmowa muzyczna ze słuchaczem radja. 17.00 „Dyskutujemy”: „Słowa nieprzyswoite w literaturze” — dialog L. Kruczkowskiego i K. Wyki (z Krakowa), 17.20 R. Strauss: Sonata wiołonczelowa F-dur op. 8. Wyk.: Al. Katz — wiołonczela i St. Szpinalski — fortepian (z Wilna), 17.50 „Zygmunt Freud” (w 80-tą rocznicę urodzin) — odczyt prof. W. Witwicki. 18.05 Popularne arje operowe odśpiewa T. Guczał (baryton), przy fort. prof. L. Urstein, 18.30 „Skryzyna ogólna” — dr. M. Stepowski, 18.40 „Życie kult. i art. stolicy”, 18.45 Progr. na jutro, 18.55 Konc. rekl. 19.25 „Mniej chwastów — większe i lepsze plony” — pogad. wygłosi F. Starzyński.

Wypadki i kradzieże

Zamachy samobójcze. W mieszkaniu własnym przy ul. 6-go Sierpnia Nr. 16 popełniła zamach samobójczy, trując się esencją octową, Czesława Białowas, lat 23, kelnerka. Wezwany lekarz pogotowia, po przeplakaniu desperackie żołądka, pozostawił ją na kuracji w domu.

W domu Nr. 66 przy ul. Chłodnej, po sprzeczce rodzinnej, usiłował popełnić samobójstwo, zadając sobie cios nożem w szyję, Wacław Sobiekar, lat 22, tókarz, zamieszkały tamże. Lekarz pogotowia, po opatrunku, pozostawił go na miejscu.

W mieszkaniu własnym przy ul. Kowieńskiej 15, targnął się na swe życie, zadając sobie cios nożem w lewą rękę i przecinając tętnicę Romuald Maliszewski, lat 35, malarz. Lekarz pogotowia po opatrunku pozostawił niedołęznego samobójcę na kuracji w domu. Powodem zamachu samobójczego były nieporozumienia rodzinne.

W dole kłocznym. 7-letni T. Rzekowski, zam. przy ul. Targowej 81, w czasie zabawy na podwórzu tego domu wpadł do dołu kłocznego. Chłopca wydobyto i wezwano pogotowie prywatne 55-555. Lekarz po udzieleniu Raczkowskiemu pierwszej pomocy przewiózł go w stanie bardzo ciężkim do szpitala.

Miła żona. Przy ul. Wspólnej 36, w mieszkaniu Eugenjusza Kurka, pracownika B. G. K. wynika kłót-

19.35 Wiad. sport. 19.45 Pogad. aktu

alna. 20.00 „Po jednej piosence” (pl.). 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazek z Polski współcz.”.

21.00 XXXV-a (ostatnia) audycja z cyklu „TWÓRCZOŚĆ FRYDERYKA CHOPINA” (1810 - 1849), w opracowaniu prof. U. J. D-ra Zdzisława Jachimieckiego. Wyk.: Z. Rabeciewiczowa. Wale As-dur op. 64 Nr. 3, Trzy mazurki op. 59: Nr. 1 a-moll, Nr. 2 As-dur, Nr. 3 fis-moll, Polonez-fantazja op. 61.

21.40 „Arka przymierza” — wiersze patriotyczne w opr. J. Wasniewskiego. 21.55. Pogad. aktualna. 22.05 „Pieśni o kwiatach” — R. Stolz w wyk. A. Szlemińskiej. 22.35 Muzyka tan. w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zakł. Górzyskiego. W przerwie o godz. 23.00 — Wiad. meteor. dla żeglubi powietrznej. 23.30 Pog. w jęz. ang. — wygl. J. Podolski.

KINA

ACRON: „Za krzywdę brata”, „Flip i Flap”.

ADRIA: „Kapitan Elwood”.

AS: „Wacusi” i dod.

AMOR: „Wesoła rozwódka”, „Imperatorowa”.

ATLANTIC: „Caliente — Miasto Miłości”.

APOLLO: „Straszny Dwór”.

ANTINEA: „Dziewczę z obłoków” i „Młody Las”.

RAJTYK: „Róża”.

BIS: „Droga bez powrotu”, „Poszukiwaczki złota”.

COLOSSEUM (duże): „Tajemnica Czarnej Pokoju” rewja.

COLOSSEUM (małe): „Kocham wszystkie kobiety”.

CAPITOL: „Bohaterowie Sybiru”.

CASINO: „Dzisiejsze czasy”.

CORSO: „Chopin piewca wolności” i rewja.

CZARY: „Ostatnie dni Pompei”.

ELITE: „Chiniskie morza” i „Niedyskretny klub”.

ERA: „Potwór” i „Zew Dzikich”.

EUROPA: „Top - Hat”, „Panowie w cylindrach”.

FAMA: „Za grzechy”.

FILHARMONJA: „Nie zapomnij o mnie”.

FLORIDA: „Ostatni sygnał”, i „Wszystko dla zwycięzcy”.

FORUM: „Ostatni Posterunek”, i „42 ulica”.

HELIOS: „Manewry Miłosne” i „Bengali”.

HOLLYWOOD: „Mary Dow” rewja.

ITALIA: „Zew krwi” i dod.

KOMETA: „Król Broadwayu” i rewja.

KINO VARIETE (gmach Cyrku): „Cyrk Barnuma” i rewja.

LOS: „Dziewczę z obłoków”.

MAJESTIC: „Potępienie”.

MARS: „Ostatnia Serejada”.

METEOR: „Kwiaciarka z Prateru” i „Skandale Miljonierów”.

MASKA: „Serce Indjanek” i „Rum-ba”.

MEWA: „Indyjscy Piechurzy” i „Wiosenna Parada”.

MIEJSKI: „Katarzynka”, „Konkurs piękności”.

MUCHA: „Walcę o życie” i „Zabawka”.

MINERWA: „Jego Ekselencja Subjekt”, „Kajdany życia”.

NOWA TOMBOLA: „Arcylokaj”.

OKO PRASKIE: „Zew krwi”.

PAN: „Niewidzialny Promień”.

PETIT TRIANON: „Wesoła rozwódka” i „Fransużka”.

PAR SW. ANDRZEJA: „Pat i Pat-tachon”.

PRAGA: „Kochaj tylko mnie” i rewja.

POPULARNY: „Niedokończona symfonia” i rewja.

RAJ: „8 godz. Dra Morgana” i „Po co pracować”.

RENA: „Wacusi” i dodatki.

RIALTO: „Ekscentryczna dama”.

ROMA (Nowogrodzka 49): „8 Panów z Oxfordu”.

ROXY: „Oskarżam Cię martko”.

SOKOL: „Mazur”.

STYLLOWY: „Bounty”.

ŚWIATOWID: „Pokusa”.

ŚWIAT: „Manewry Miłosne”.

SFINKS: „W cieniu gilotyny” i rewja.

TON: „Nasze słoneczko”.

UCIECHA: „Czarny anioł”.

UNJA: „Jasnie Pan sofer” i rewja.

A B C sportowe

Biegi narodowe

objęły całą Polskę

W całej Polsce odbywały się w niedzielę biegi narodowe. Wywołały one duże zainteresowanie. W Katowicach startowało ledwie 7 zawodników, podczas gdy np. w Łucku pojechała liczba 80 zawodników. Zwracało uwagę, że spośród zgłoszonych do biegów, znaczny procent nie stawiał się na starcie.

W Warszawie narodowy bieg na przełaj odbył się w trzech grupach: juniorów, niestowarzyszonych i seniorów. W grupie juniorów na dystansie 3 km. startowało około 60 zawodników, bieg ukończyło 40. Pierwszym na mecie był Koleczyński, znany bokser YMCA, w czasie 11 min. 2) Świla 11:47,6 sek., 3) Pietrzak (Rybitwa Gdańska). W grupie niestowarzyszonych, na dystansie 4,5 km. startowało 65 zawodników, bieg ukończyło 52. Zwyciężył Wasilewski w czasie 14:33,4 sek., 2) Raszkowski, 3) Głuszczyk. Wreszcie, w grupie seniorów, na dystansie około 7,5 km. startowało 72 zawodników. Pierwsze miejsce zajął Noji w czasie 23:23,6 sek., wyprzedzając następnego zawodnika o 200 m. Następne miejsca zajęli: 2) Duplicki (AZS), 3) Wirkus (Warszawianka), 3) Romanowski (Warsz.), 5) Janowski (Zagiew), 6) Modzelewski (Legia), 7) Wańkowicz (Rybitwa Gdańska), 8) Rusławski (Zagiew), 9) Cybulski (Warsz.), 10) Motoczyński (Zagiew).

Narodowy bieg na przełaj w Krakowie zgromadził na starcie 20 zawodników. W kategorii dla juniorów na trasie 2600 m. pierwsze miejsce zajął Bielski (KPW Wieliczanka) w czasie 8:13,4 przed Żurkiem i Małeckim. W kategorii dla młodzieży ponad 13 lat zwyciężył Czubak (PPW Kraków) przed Kasiną i Franaszkiem. W konkurencji dla seniorów na dystansie około 6000 m. zwycięstwo odniósł Fialka (Cracovia) w czasie 18:56 przed Rucidłem i Chwalibogiem (wszyscy z Cracovii).

W biegu na przełaj w Poznaniu na dystansie ok. 5000 m. startowało 52 biegaczy. Zwyciężył Janowski (Warta) przed nieznanym zawodnikiem Kubiakiem (niemowl). W biegu juniorów wygrał fiaworty Przybylski (H.

C. P.) w czasie 8,09 min. (dystans 2000 m.).

W Łodzi bieg zgromadził 38 zawodników. Bieg dla stowarzyszonych na dystansie około 4000 m. wygrał Woch na (Tomaszów) w czasie 13:06. Bieg dla niestowarzyszonych na dystansie 8000 m. wygrał Porębski w czasie 9:08,2. W biegu juniorów na 2 km. zwyciężył Myszkowski w czasie 7:29. W biegu dla głuchoniemych pierwszym był Zaklinowski w czasie 8:35,6.

Narodowy bieg na przełaj rozegrany we Lwowie zgromadził ogółem około 50 zawodników. W kategorii seniorów na dystansie około 3000 m. zwyciężył Opiat (Lechia) w czasie 16:05,4 przed Judenbergiem (Dror) i Macedoniem (Lechia).

W Wilnie zebrało się na starcie 96 zawodników. Publiczność zgromadziła się tłumnie wzdłuż całej trasy zachęcając zawodników do wysiłku. Dystans biegu wynosił około 5000 m. Zwyciężył „Kazimierski” (K. P. W. Ognisko) w czasie 13:59 przed Bębnowskim (WKS Smigły) i Hornatiewiczem (Smigły). Wśród niestowarzyszonych zwyciężył Urbanowicz.

Bieg narodowy w Lublinie zgromadził 41 zawodników. Wśród stowarzyszonych zwyciężył Kramek (Unia), który przebieł dystans około 6 tys. metrów w czasie 21:51,3. W grupie wojewskiej zwyciężył Babkiewicz. W grupie niestowarzyszonych pierwszy był Paszczyk. W biegu dla młodzieży szkolnej na dystansie 2500 m. startowało 28 zawodników. Zwyciężył Pawłowski z gimnazjum Staszka.

W Łucku narodowy bieg na przełaj zgromadził około 80 zawodników. Na 5000 m. zwycięstwo odniósł Zajdel (Strzelec) w czasie 15:07,2. Wśród niestowarzyszonych na 2000 m. pierwszy był Sosenkiewicz w czasie 10:58.

W Grodzisku narodowy bieg na przełaj na dystansie 3 km. zgromadził 12 zawodników. Zwyciężył Komarski z Klubu Sportowego przy Gimnazjum przed Marcejałem (K. S. Polacy).

W Grojcu narodowy bieg odbył się na dystansie 5 km. przy udziale 10

zawodników. Zwyciężył Sawicki (Z. S.) w czasie 17:55 sek.

W Grudziądzu bieg na 5000 m. zgromadził 67 zawodników. Pierwsze miejsce zajął Urbanowski w czasie 13 min. 34 sek. przed Wiśniewskim i Więckowskim (wszyscy WKS).

W Katowicach bieg narodowy na dystansie 5000 m. zgromadził zaledwie 7 zawodników. Zwyciężył Gwóźdź z katowickiego Sokoła w czasie 12:15,5. Bieg narodowy w Chorzowie na 5000 m. wygrał Hartlik.

Jędrzejowska bije drugą rakietę świata

Sensacyjne zwycięstwo Polki w Budapeszcie

W niedzielę rozegrany został w Budapeszcie oczekiwany z ogromnym zainteresowaniem finał gry pojedynczej pań międzynarodowych mistrzostw tenisowych Węgier. Do finału, jak wiadomo — zakwalifikowały się: Jędrzejowska i druga rakietka świata — Amerykanka Jacobs. Mecz zgromadził tłumy publiczności. Obecni byli m. in. regent Węgier Horthy, członkowie rządu i przedstawiciele korpusu dyplomatycznego.

Sensacyjne zwycięstwo odniosła Jędrzejowska, bijąc pewnie swoją znakomitą przeciwniczkę 3:6, 6:1, 6:0. Amerykanka wygrała z największym wysiłkiem pierwszego seta, a w następnych dwóch

RUCH—ŚLĄSK 1:2

W Świętochłowicach wobec 10.000 widzów rozegrane zostały derby śląskie, mecz o mistrzostwo ligi Śląsk—Ruch. Zwycięstwo odniosła niespodziewanie drużyna Śląska w stosunku 2:1. Do przerwy prowadził Ruch 1:0.

Ruch był niewątpliwie lepszy od swego przeciwnika, ale nieszczęsna ambicja i ofiarności Śląska przeważały szale zwycięstwa na korzyść tego ostatniego.

Początkowo Ruch lekceważył przeciwnika, zwłaszcza, gdy Peterek zdobył prowadzenie dla Hajduczan. Po

Piłkarskie boje ligowe

Porażka mistrza Polski

przerwie God wyrównał, a zwycięska bramkę strzelił Geroj.

Śląsk nie miał zupełnie słabych punktów. Jego zwycięstwo jest tem cenniejsze, że grał prawie przez cały czas w 10-tkę, już w 15-ej minucie bowiem, Jonik został usunięty z boiska przez sędziego za kopnięcie Wilimowskiego.

WARTA — ŁKS. 5:1

W meczu ligowym Warta — Ł. K. S., Warta pokonała łodzian 5:1 (3:1). Drużyna poznańska odniosła nadszperkowanie wysokie zwycięstwo, jakkolwiek nie była o wiele lepszym zespołem od Ł. K. S. O zwycięstwie Warty zdecydowała lepsza dyspozycja strzałowata ataku Poznańczyków.

Mecz rozpoczął się od razu w żywym tempie. Warta od początku ujmując inicjatywę w swe ręce i już w 3 minucie Słoniak strzela pierwszą bramkę. Łodzianie starają się zrównoważyć, jednak ich ataki zalamują się na linii obrony Warty. Miejscowi wykorzystują nieporozumienie gości i zdobywają w 21 minucie drugą i w 23-ej minucie trzecią bramkę (obie strzelone przez Kryszykiewicza). Ł. K. S. zdołał tylko zdobyć jedną bramkę uzyskaną przez Króla w 29 min.

Piękna i fair gra do przerwy zmieniła się niemal zupełnie po zmianie stron. Więcej gry ma Ł. K. S., atakując jednak bezskutecznie. Ataki Warty, mniej liczne, lecz zawsze niebezpieczne, kończą się w 17 min. zdobyciem czwartej bramki ze strzału Sawarza, oraz w 28 min. uzyskaniem piątego punktu przez Nawrota. Pod koniec drugiej części meczu gra przy biera na ostrość.

Warta po ostatnich dwu porażkach z Debem i Warszawianką, zaprezentowała się dobrze we wszystkich liniach. Ł. K. S. przegrał ze wysoko, gdyż w polu Warty w zupełności dorównywał, zawiadła natomiast linia ataku.

WISŁA TRACI PIERWSZY PUNKT

W Warszawie w meczu o mistrzostwo ligi Wisła wywalczyła zaledwie wynik nierozstrzygnięty 1:1 (1:0) z Warszawianką, tracąc w ten sposób pierwszy punkt w mistrzostwach.

Początek meczu wykazał doskonałą formę Wisły i zapowiadał jej zwycięstwo w dość wysokim stosunku. Warszawianka jednak powoli dochodzi do głosu i dość często przebiewa pod bramką Wisły. Prowadzenie zdobyła dla krakowskiej drużyny Artur i

mimo przewagi Wisły nie udało jej się podwyższyć wyniku.

Po przerwie gra była bardziej równoważna z lekką przewagą Wisły. Goście nie umieli jednak zdobyć się na skuteczny strzał pod bramkę przeciwnika. Wynik dnia ustalił Korngold w 20-ej minucie.

W drużynie krakowskiej wyróżnili się Łyko, Artur i Kotlarczykowie, a u gospodarzy Sroczyński.

POGOŃ — LEGIA 2:1

W meczu o mistrzostwo ligi Pogoń pokonała Legię warszawską w stosunku 2:1 (2:0). Mecz stał na beznadziejnym poziomie. Obie drużyny nie mogły się zdobyć na grę celową.

Do przerwy Pogoń była stroną atakującą i uzyskała bez trudu dwie bramki przez Borowskiego i Niechciola z karnego.

Po przerwie gra się nieco ożywiła. Jedyną bramkę w tym okresie gry zdobyła Legia przez Drabińskiego.

Legia wystąpiła bez Nawrota, a Pogoń bez Berezę.

GARBARNIA — DĄB 3:1

W Krakowie Garbarnia wygrała z beniaminkiem ligi, śląskim Dębem 3:1 (0:0), mając przez cały czas znaczną przewagę.

Mecz był interesujący i prowadzony w żywym tempie. Ślacy grali nadszperkująco ambitnie i gra fair oraz dyscyplina sportowa zdobyli sobie sympatię widzów. Mimo swej przewagi Garbarnia w pierwszej połowie nie zdołała uzyskać punktu, a częste wypadki ślaków kilkakrotnie zagrażały bramce Garbarni. Po przerwie prowadzenie zdobywają Ślacy w pierwszych minutach przez Hermana. W kilka minut później Garbarnia wyrównała a następnie zdobyła 2-gi punkt przez Pazurka II. Trzeci i ostatni punkt dla Garbarni uzyskał Polus. U ślaków wyróżnili się Dytko i Kessler.

Po niedzielnych meczach o mistrzostwo ligi w dalszym ciągu prowadzi Wisła przed Ruchem. Przesunięcia nastąpiły na dalszych pozycjach.

	pkt.	st. br.
1) Wisła	7:1	6:2
2) Ruch	5:3	8:5
3) Warta	4:4	10:8
4) Garbarnia	4:4	7:6
5) Legia	4:4	5:5
6) Pogoń	4:4	5:5
7) Warszawianka	4:4	6:7
8) Ł. K. S.	3:5	6:8
9) Śląsk	3:5	4:8
10) Dąb	2:6	4:7

Wstrząsy podziemne odczuto na wybrzeżu

GDYNIA 45. Niezwykle wrażenie wśród mieszkańców wybrzeża polskiego, zwłaszcza Pucka i okolicy, jak również półwyspu helskiego, nie wyłączając Gdańska i okolicy wywarły dwukrotne wstrząsy ziemi. W Pucku wyraźnie odczuto drżenie ziemi, w odstępach czasu 3 do 4 minut. Domy wstrząsnęły się w posadach, co wywołało wśród mieszkańców zrozumiały przestraszenie. Zjawisko

to odczuto również w innych okolicach wybrzeża oraz w Gdańsku.

Przed dwoma miesiącami wstrząsy podziemne wydarzyły się nad jeziorami Kłępańskimi pod Potęgowie, pow. morski. Wstrząs ziemi na wybrzeżu polskim powtarza się tu po raz drugi. Ostatnie trzęsienie krótkotrwałe ziemi notowano w ubiegłym roku.

Krwawe zajścia z żydami w Mińsku Mazowieckim

Żydowski „Nasz Przegląd” donosi:

„O godz. 12 min. 25 w nocy, po przybyciu pociągu z Warszawy, grupa osobników dokonała napadu na Żydów, mieszkańców Mińska Mazowieckiego, powracających ze stacji do domu.

M. in. został pobity komisjoner 33-letni Mojżesz Wajnarten. Na alarm nadbiegli Herszel Wiernik na którego rzucili się chuligani, zadając mu szereg ciosów. Wiernik mimo iż był ranny, począł uciekać w kierunku domu. Uciekającego dogoniono i ponownie poramono. Nawpół przytomny, do wiozł się do domu. Brat rannego, Sruł Wiernik wybiegł na miasto, chcąc sprowadzić lekczaka. Po drodze, czatujący na ulicy awanturnicy napadli również i na Sruła Wiernika. Pierwszą pomoc ofiarom udzielił lekarz Zarecki.

Napady powtórzyły się teje nocy o godz. 1-ej, po przybyciu drugiego pociągu z Warszawy. M. in. ugodzony został nożem 26-letni Izrael Cylich buchalter, który siedział w kierunku domu 1/2 ciężko rannego wezwano Pogotowie prywatne z Warszawy, które przewoziło Cylich w stanie groźnym do szpitala Dz. Jezus w Warszawie. Do tegoż szpitala przywieziono z Mińska Mazowieckiego ciężko rannego Hersza Wiernika.

Cylich poddany został operacji w klinice Uniwersyteckiej przy szpitalu Dz. Jezus. Po operacji stan jego był nadal b. krytyczny i prawie bezna-

dziejny, wobec czego na życzenie rodziców został przewieziony do Mińska Mazowieckiego, gdzie Cylich zmarł w mieszkaniu swych rodziców.

W związku z toczącym się śledztwem, odbędzie się dziś w godzinach rannych sekcja zwłok, poczem pogrzeb b. p. Cylicha na koszt Gminy Żydowskiej odbędzie się o godz. 1-ej po poł. na cmentarzu żydowskim w Mińsku Mazowieckim.

B. p. Izrael Cylich był znanym działaczem sjonistycznym i cieszył się dużą popularnością.

Ofiarami napadów stali się również mieszkańcy Mińska Mazowieckiego: Sruł Chaim Kapota, Benecjan Mike oraz kobieta żydowska.

Policja wszczęła b. energiczny pościg za sprawcami i w wyniku przeprowadzonej obławy aresztowała 6 osób silnie podejrzaną o współudział w napadach.

Dowiedzieliśmy się, iż w związku z temi zajściami do starosty w Mińsku Mazowieckim p. Jara Gadowskiego udała się z interwencją delegacja z udziałem kilku radnych i członków zarządu Gminy z rabinem Szapiro na czele.

Starosta zapewnił delegację, iż zostały podjęte energiczne zarządzenia w celu utrzymania bezpieczeństwa w Mińsku Mazowieckim i niedopuszczenia do zajść, mogących zakłócić spokój publiczny.

Obecnie w mieście panuje zupełny spokój.

O zajściach członkowie org. sjon. Brycz i Węgiel powiadomili też senatora prof. Schorra i posła Sommersteina.

Ks. Lubomirski wstępuje do zakonu

Radea Min. Spraw Zagran. ks. Henryk Lubomirski zgłosił swoją dymisję i wstąpił do Stow. O. O. Jezuitów. Będzie on odbywał nowicjat w Kaliszu, dokąd w tych dniach wyjechał. Ks. Henryk Lubomirski jest synem s. p. ks. Kazimierza Lubomirskiego, b. ambasadora R. P. w Waszyngtonie i b. prezesa Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskich i ks. Teresy z domu hr. Wodzieckiej. Liczy trzydzieści parę lat.

Centrala telefonów na Mokotowie

Wobec zatwierdzenia planu budowy, przystąpiono już do założenia fundamentów pod budowę nowej centrali telefonów automatycznych w Mokotowie. Będzie to 6-ta stacja dzielnicowa stacja automatyczna. Będzie obsługiwać wyłącznie Mokotów. Centrala ta obliczana jest początkowo na 4.000 abonentów z możliwością powiększenia tej liczby do 15.000.

Plaga uruchamiania nielegalnych warsztatów piekarskich

Podczas kontroli, przeprowadzanej przez oddział aprowizacyjny Komisariatu Rządu stwierdzono, że niektórzy właściciele nowopowstałych wytwórni piekarskich legitymują się t. zw. warunkami zatwierdzenia planów przez wydział przemysłowy Zarządu Miejskiego. Zatwierdzenia te interpretowane są przez zainteresowanych, jako zezwolenia na otwarcie zakładu.

Wobec tego stanu rzeczy, który koliduje z zasadami prawa przemysłowego i odbija się szkodliwie pod względem gospodarczym w tej dziedzinie pracy rzemieślni-

czej, władze administracyjne nie tylko będą unieruchamiały tego rodzaju nielegalne warsztaty pracy, lecz będą również pociągały do odpowiedzialności karnych samych właścicieli, albowiem zakład przemysłowy może być dopiero wtedy uruchomiony, kiedy wykonane będą wszystkie roboty przewidziane w zatwierdzonym planie i o uruchomieniu zawiadomione będą władze przemysłowe.

Podróżuj samolotem

Konkurs samolotów turystycznych wznowiony po 3-letniej przerwie

Po trzyletniej przerwie odbędzie się w roku bieżącym krajowy lotniczy konkurs turystyczny, szósty z rzędu, organizowany przez LOPP wspólnie z Aeroklubem Rzeczypospolitej. W konkursie tegorocznym wprowadzona zostaje inowacja, a mianowicie podział zawodników na dwie grupy: seniorów i juniorów. Regulamin zawodów ułożony został w ten sposób, że będą one przeprowadzonymi próbą sprawności pilotów, nie zaś, jak w latach ubiegłych, przedwyścikiem sprawdzianem sprzętu lotniczego.

Konkurs juniorów odbędzie się w okresie od 6 do 10 września r.b. i złożą się nań 4 próby: lot okrężny na trasie Warszawa — Płock — Inowrocław — Toruń — Kościerzyna — Gdynia — Kartuzy

— Grudziądz — Lidzbark — Mława — Grodno — Wilno — Mołodeczno — Baranowice — Brześć n/Bugiem — Luck — Brody — Lwów — Dębica — Mielec — Sandomierz — Biała Podlaska — Warszawa, przygotowanie samolotu do noclegu w polu, lądowanie w prostokącie, oraz lot na orientację.

Konkurs seniorów odbędzie się w czasie od 13 do 17 września i obejmie on lot okrężny w 7-miu etapach na trasie Warszawa — Poznań — Łódź — Kraków — Kraków — Nowy Targ — Krosno — Lwów — Warszawa, przelotem lot utrudniony będzie ograniczony wysokością, odszukiwaniem szeregu znaków, częstymi lądowaniami i t. d.

Wiadomości z toru

Wyniki gonitw z dnia 3 b. m.

Gon. I. Dyst. 1.600 m. Nagr. 1.600 zł. 1) Mata-Hari, 2) Koz. Nowak, 3) Knight (13.50), 4) Kibar (14), 5) Mozelia (53.50). Wygr. w 1 m. 42 sek., wysłane o trzy dug. Tot. 14.50, fr. 7.50 i 7.50.

Gon. 2. Dyst. 2.100 m. Nagr. 1.800 zł. 1) Dapfer, 2) K. Jednaszewski, 3) Gwiazdor (9), 4) Helas (22.50), 5) Wizzard (32). Wygr. w 2 m. 16 sek. latwo o 3 dug. Tot. 21.50, fr. 8— i 6—.

Gon. 3. Dyst. 1.600 m. Nagr. 2.200 zł. 1) Hokej, 2) K. Fomenko, 3) Eleazar (28), 4) Masacre (8.50), 5) Manilla (28), 6) Bibus (66). Wycof. Gdanczanka i Taga. Wygr. w 1 m. 41,5 sek. latwo o 2 dug. Tot. 39—, fr. 18— i 13.50.

Gon. 4. Dyst. 1.600 m. Nagr. 5.000 zł. „Handicap”. 1) Le Palatin, 2) Gulyas, 3) Rywalka (40.30), 3) Orzga (123.50), 4) Orawa II (110), 5) Iuga (20), 6) Homer (295), 7) Farys II (49), 8) Mandzu-Ko (81), 9) Hetman II (103.50), 10) Turenne (40.50), 11) Honwed (57), 12) Gdarszczanka (176). Wycof. Marion i Jantos. Wygr. w 1 m. 41 sek. bardzo pewnie o 2 dug. Tot. 22—, fr. 10—, 14.50, 29.50.

Gon. 5. Dyst. 2.100 m. Nagr. 2.400 zł. 1) Otello, 2) K. Fomenko, 2) Markita (23.50), 3) Harna (11.50), 4) Herakles (36). Wygr. w 2 m. 14,5 sek. pewnie o 2 dug. Tot. 13.50, fr. 9— i 13.

Gon. 6. Dyst. 2.100 m. Nagr. 5.000

zł. „Handicap”. 1) Normandia, jeźdź. Puic, 2) Satrapa (110), 3) Wicher III (59), 4) Kubań (29), 5) Revers (110), 6) Melchor (23.50), 7) Hamilear (12), 8) Saturn (242), 9) Dam (93), 10) Jaspe (56.50). Wycof. Neptun, Grawer, Tamano, Ibcus i Murat II. Wygr. w 2 m. 15 sek. walcie o 3,4 dug. Tot. 69.50, fr. 17.50, 75— i 20—.

Gon. 7. Dyst. 1.600 m. Nagr. 1.400 zł. 1) Orangead, 2) K. Gill, 2) Magnifika (41.50), 3) Haut Brion (36), 4) Szaman (32), 5) Valdivia (90), 6) Malwa (112.50), 7) Marion (51.50). Wycof. Minaret, Royaliste, Buzi, Minej ra. Wygr. w 1 m. 42 sek. pewnie o półtorej dug. Tot. 9—, fr. 6—, 8.50 i 7.50.

Gon. 8. Dyst. 1.600 m. Nagr. 1.800 zł. 1) Galahad, 2) Gulyas, 2) Jumar (23), 3) Galkar (22.50), 4) Momus II (18). Wycof. Alerte. Wygr. 21 m. 40 sek. w zaciętej walce o krótki teb. Tot. 11—, fr. 6.50 i 10—.

Smigło zabiło żołnierza 1 p. l.

Wczoraj, na lotnisku wojskowym na Okęciu, żołnierz 1 pułku lotniczego, Bronisław Tye, został uderzony smigłem samolotu w głowę i poniósł śmierć.

Biskup Wiatrów Północnych
posługuje się samolotem w czasie wizytacji pasterskich

Defilady kozackie
w dniu 1 maja w Z. S. R. R.

Powszechne zainteresowanie wywołuje w kołach misyjnych w Kanadzie nowy samolot, zakupiony przez misję Oblatów na dalekiej północy kanadyjskiej. Samolot ten ofiarowała katolicka organizacja „MIVA” w Niemczech, której zadaniem jest dostarczanie niezbędnych przedmiotów, ubrania, broni itp. dla misjonarzy, pracujących na dalekich placówkach misyjnych. Kierownikiem „MIVA” jest zasłużony kapłan, ks. Paweł Schulte, który do skonałe jest obciążony z samolotami i który będzie pierwszy rok pełnił funkcję pilota na misjach kanadyjskich.

Nowy samolot przyda się zwłaszcza sędziemu biskupowi Breynat, który już 45 lat zajmuje się pracą duszpasterską w północnej Kanadzie. Nieustraszone ten pasterz ma za sobą wiele tysięcy mil, przebranych bądź pieszo, bądź saniami zaprzężonymi w psy, bądź łodzią. Życie jego upływa pod hasłem ciągłego podróżowania od jednej placówki misyjnej do drugiej, od jednej wioski i osiedla Eskimosów do drugiego.

Podróż biskupa Breynat’a

(„Biskupa Wiatrów Północnych” jak go nazywają) zostały pięknie przedstawione przez znanego kapłana - pisarza, o. Duchaussois w jego niezapomnianej książce „Aux Glaces Polaires”. W lodach północy. Podróżowanie to nie było łatwe i w nieczym nie przypominało podróży, odbywanych w krajach cywilizowanych. Wielokrotnie zdarzało się, że biskup jechał jako młody misjonarz, mało znający okolicę, błędził w drodze. Pewnego razu w czasie specjalnie długiej i uciążliwej jazdy saniami w niezwykle silny mroź odmroził sobie palec u nogi. Ponieważ nastąpiło zakażenie, samotny braciśzek na placówce misyjnej, zagubionej wśród śnieżnych obszarów, musiał czempredziej amputować odmrożony palec starą brzytwą.

Teraz samolot ułatwi ogromnie pracę biskupowi w jego wizytacji pasterskiej. Prócz tego dzięki samolotowi można będzie zapewnić liczny samolotny placówkom misyjnym zapasy żywności, której dostarczanie dotychczas napotykało na ogromne trudności.

ści. O. Schulte, jako znający się na reżyserowaniu i nakręcaniu filmów (nakręcał już w swoim czasie filmy z życia misyjnego w Afryce), ma zamiar w najbliższym czasie zabrać ze sobą aparat filmowy i nakręcić sceny z życia kanadyjskich Indian i Eskimosów. Film ten niewątpliwie zainteresuje świat filmowy w Europie.

W związku z kampanią za odwołaniem kozaczyzny w Związku Sowieckim, zauważyć można w kozackich krajach ZSRR znaczne ożywienie. Młodzież nad Donem i na Kubaniu sprowadza sobie mundury kozackie, ćwiczy się w jeździe wierzchem, bierze udział w wyścigach konnych, przygotowuje się do defilady kozackich.

Pierwsza sposobność do masowych wystąpień kozackich w

szczytu wojennym nadarzyła się w święto robotnicze 1 maja. Na dzień ten w krajach kozackich przygotowało się szereg wielkich defilad kozackich.

Na Kubaniu np. w osadzie Sieverskoje, odbyły się masowe wyścigi „jeźdźców woroszyłow-skich”. W wyścigach tych wzięło udział 300 kozaków kubańskich. W osadzie Nowo - Titowskaja odbył się przegląd sportowych oddziałów kozackich. 45 kozaków osady Paszkowskiej wystąpiło w pochodzie demonstrantów ze śpiewem starych pieśni kozackich i nowych pieśni rewolucyjnych. Wielkie uroczystości odbywały się dnia 1 maja w rejonie orenburskim. W Orenburgu odbyła się uroczysta defilada kozaków, w której wzięło

udział 3.000 ludzi. W Piatigorsku urządzono przegląd kozaków twierdz. Oprócz tego w imprezie muzycznej - wokalne wzięło udział Dagestańcy, Kabardyńcy, Czeczeńcy, Czerkiesi i Osetyńcy w liczbie 1.500 osób.

Pierwszy maj był zatem pierwszym, inauguracyjnym wystąpieniem kozaków sowieckich. Ruchowi temu przypisuje się wielkie znaczenie, bowiem stanowił rezerwy obrony państwa. Pielęgnowany jest kult konia, a wydana oznaka „jeźdźca woroszyłow-skiego” przyczynia się znacznie do popularyzacji tego ruchu wśród młodzieży kozackiej, która pod kierunkiem starszych, którzy pamiętają inne czasy kozaczyzny, odbywa ćwiczenia jazdy konnej.

Reforma w „Komsomole”
wywołuje niezadowolnienie
młodzieży komunistycznej

Jak donosi moskiewski korespondent „La Libre Belgique”, w Moskwie rozpoczął się X kongres wszechrosyjski młodzieży komunistycznej (Komsomolu). Jednym

Nigdy nie widzieli
„biadych twarzy”

W puszczy peruwiańskiej, w pobliżu źródeł Rio Palma, w okolicach, dokąd dotychczas jeszcze żaden człowiek biały się nie przedostał, ekspedycja zorganizowana przez O.O. Dominikanów z pobliskiej placówki misyjnej natrafiła na szereg czerwonoskórych, którzy nigdy jeszcze nie widzieli białego i którzy nie stykali się z innymi grupami Indian. Misjonarzom udało się namówić czerwonoskórych mieszkańców puszczy do odwiedzenia misji w Lago Valencia. Czerwonoskórzy są bardzo nieśmiali, lecz grzeczni i bardzo łagodni.

z głównych tematów obrad i celem zwolania kongresu jest, jak się okazuje, projektowana zmiana statutu powyższej organizacji, polegająca na tym, że w przyszłości młodzież komunistyczna będzie miała jako organizacja jedynie znaczenie misji kulturalnej i propagandowej, przysposobienia wojskowego i sportowego, nie zaś, jak dotychczas, partii, odgrywającej pewną rolę na arenie polityki wewnętrznej ZSRR.

Reforma ta spotkała się z energicznym protestem ze strony dużej części zgromadzonej młodzieży komunistycznej. Protest ten łatwo zrozumieć, zwłaszcza, jeśli się weźmie pod uwagę, że dotychczas członkostwo Komsomolu było niejako pierwszym stopniem na drabinie, po której obywatel Sowiećów mógł się ku „odpowiedzialnym stanowiskom” (i dochodowym zarazem) w administracji państwowej.

Jak stwierdzić niewierność męża?
Z obyczajów i wierzeń kaszubskich

W powiecie morskim i wogóle na Kaszubach do rzadkości należą bilżnieta. Niema prawie wsi, gdzieby nie było jednej przynajmniej pary bliźniąt.

Osobliwy jest obyczaj na Kaszubach przy chrzcie bliźniąt. O ile obaj chrześniacy są chłopcami, należy chrzcić ich w pierwszą niedzielę po urodzeniu i przestrzegać, by jedno na drugie nie spojrzało. O ile jednak są to dziewczynka i chłopiec, najpierw należy ochrzcić dziewczynkę, gdyż w przeciwnym razie urośnie jej... broda.

Dużą wagę przywiązuje lud kaszubski do wyboru ojców chrzestnych dla swego nowonarodzonego dziecka. Rodzice chrześni zwa się po kaszubsku poedowie. Obowiązkiem ich jest godnie obdarować chrześniaka, a przedewszystkiem dbać, by, go kto nie urzekł w drodze do ko-

ścioła i spowrotem. Obowiązkiem peodów jest też obdarowywać dziecko. Podarunki wyrażają się w pieniądzach, kołaczach, ceczerze (cukrze), bambamach (słodczykach), igle lub spilczy (igłach lub szpilkach).

W okolicach Pucka, a nawet pod Wejcherowem notujemy osobliwy szczegół wiary ludu w zjawiska przyrodnicze, które rzekomo mają świadczyć o niewierności mężowskiej. Gdy gospodyni kaszubska pierze i pragnie później wieszać bieliznę, a deszcz zaczyna padać, to stanowi dowód, że albo mąż jest niedobry, albo może nawet niewierny. To samo odnosi się do panny w domu. O ile wiesza bieliznę, a deszcz pada, kawaler jej jest niestały. Sposobem na przywrócenie pogody jest wywieszanie najpierw bielizny męskiej, a potem dziecięcej i kobiecej.

Kary cielesne w Anglii
będą nadal utrzymane

Izba Gmin odrzuciła niedawno wniosek jednego z posłów partii pracy w sprawie „zniesienia kar cielesnych, stosowanych względem młodocianych przestępców na mocy wyroku sądowego. Przeciwnie, w sprawie kar cielesnych wypowiedziało się 190 posłów, za zniesieniem 166.

W ostatnich latach ilość wyroków orzekających karę cielesną dla młodocianych przestępców znacznie zmalała. Podczas gdy przed wojną wyroków takich o-

glaszano rocznie około 2.000, to w roku 1933 liczba ich spadła do 155.

W czasie debaty nad projektem zniesienia kar cielesnych z wyroku sądowego, jeden z mówców, odpowiadając swemu opponentowi powołującemu się na tradycję stosowania kar cielesnych w szkolnictwie angielskim, podkreślił, że ze wszystkich angielskich zakładów naukowych jedynie w Eton, w tej słynnej pensji, rze wyższych urzędników angielskiej administracji, zwłaszcza kolonialnej, stosuje się dziś jeszcze kary cielesne. Inne zakłady dawno je zarzuciły.

Artyści polscy
w Ameryce

W największej sali operowej na świecie, w Chicago Civic Opera wystawiono niedawno pod dyktando Jerzego Bojanowskiego moniuszkowską „Halke” z występem gości z Polski — Heleny Lipowskiej i Antoniego Gołobiewskiego. Publiczność, w przeważającej mierze złożona z amerykańskich Polaków, dla których polskie przedstawienie jest bawsze świętem, tłumnie zapełniła salę i z entuzjazmem przyjmowała polskich artystów.

Krytycy w gorących słowach

podkreślali walory śpiewacze gości. Jeden z najpoważniejszych krytyków amerykańskich pisze o Lipowskiej, że głos jej należy do tych rzadkich północnych głosów o przejmującym brzmieniu i wielkiej wyrazistości. Również inne pisma zgodnie unoszą się nad pięknym głosem, artystycznym interpretacją i maestrią wykonania śpiewaczki, podkreślając zwłaszcza jej piękne piana.

Artyści odbywają po Ameryce dłuższe tournée, wszędzie spotykając się z jednakiem uznaniem.

Rybami będą karmieni
żołnierze hiszpańscy

Zarządzeniem hiszpańskiego ministerstwa wojny wprowadzono w armii hiszpańskiej obowiązek podawania żołnierzom dwa razy w tygodniu ryb. Zarządzenie to pozostaje w związku z niezwykle trudną sytuacją rybaków hiszpańskich, dla których jedyny rynek zbytu, włoski, został zamknięty wskutek sankcji. Przed kilku tygodniami hiszpańscy łowcy sardynek, którzy ucierpieli najwię-

cej wskutek sankcji, rozpoczęli strajk. W porcie Vigo unieruchomiona została cała flota rybacka, licząca 300 kutrów. Strajk objął ponad 10.000 rybaków. Rybacy wyłonili komisję, która przedłożyła postulaty strajkujących gubernatorowi okręgu. Komisja domaga się podniesienia cen na sardynki, wynoszących obecnie 2 do 5 pesetów za 50 kg — do 20 pesetów.

To i owo

EGZAMINOWANIE RABINÓW
Litewskie ministerstwo oświaty wprowadziło egzaminy ze znajomości języka litewskiego dla rabinów. Kabiną zostaną przeciętni uczniowie, którzy ze znajomości historii i geografii Litwy.

OPODATKOWANIE KAWALERÓW
Do kowieńskiej rady miejskiej zgłoszono wniosek w sprawie opodatkowania osób nieżonatych na rzecz żłobków i ochronek. Wniosek ten poparły organizacje społeczne i dobroczynne.

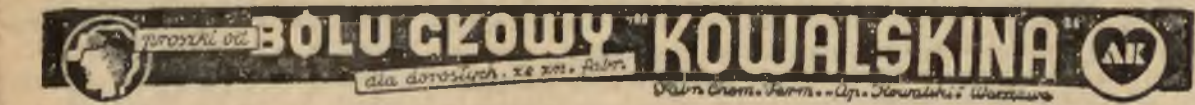
LECZENIE JAKANIA SIĘ
Prof. Angelo Marcandalli, dyrektor Instytutu Giuchonimich w Comio (Włochy) skonstruował aparat, który nazwał Orthoponometr, mający na celu leczenie jakanienia się. Przyrząd ten umożliwia jakanącym się samokontrolę oddechu i artykułowania dźwięków. Próby dały doskonałe wyniki.

UDNOŚĆ ARGENTYNY
Ludność Argentyny wynosiła w grudniu 1935 r. 12.372.965 osób. Stolica Buenos - Aires liczyła 2.268.137 mieszkańców.

OJCIEC 43 DZIECI
W miasteczku Brooksville (Floryda) mieszka 91-letni murzyn Ambroz Douglas. Z pierwszego swego małżeństwa miał on 25 synów i 5 córek. Owdowiawszy w 72 roku życia, Douglas wkrótce potem ożenił się ponownie. Z drugą żoną swą miał dotychczas 12 dzieci, obecnie zaś żona jego spodziewa się trzynastego. Douglas urodził się w Północnej Karolinie w r. 1845 jako syn niewolników.

NAFTA W HEDZASIE
Ze stolicy Hedzasu donoszą, że towarzystwo, które otrzymało koncesję na wydobywanie ropy naftowej w rejonie Ahsaa, przeprowadza obecnie wiercenia na głębokości 1.500 metrów. Stwierdzono, że pokłady są tak bogate w ropę naftową, jak słynne złoża w Mossulu. Gdyby to okazało się prawdą, na rynku światowym pojawiłyby się wkrótce nowy groźny producent ropy.

(D. c. n.)

Francois Mauriac
49)
CZARNE ANIOŁY

Z upoważnienia autora przełożyła Helena Hellerówna
Powieść

— To opuszczona piaszkownia — wyjaśnił spokojnie Gradère. — Jesteśmy u celu.

— Jakto? — wyjąkała.

Nie trzymał jej już. Dokąd mogła uciec? Teraz był już spokojny. Rozluźnił uścisk i pozwolił swej ofercie odsunąć się nieco.

— Tak, moja ptaszynko, kochał się bardzo przy ulicy Lambert. A potem... naskubałaś mnie dość... Nie jest to wyrzut: piórko za piórkiem. A gdy wreszcie nie mi już nie pozostało, co chciałaś uczynić z tym starym kogutem? No powiedz, slicznotko?

Odrzuciła i pobięta ciężała w stronę lasu. Nie gonił jej. Potykała się w ciemnych zaroślach, aż wreszcie upadła z urywanym okrzykiem. Leżała jak nieżywa. Pozostała tak długą chwilę. Nie słysząc było nic, prócz ustawicznego plusku deszczu, szumu wierzchołków drzew i szeczenia jej zębów. Może zgubił jej ślad. Może błądził w ciemnościach. Nagle promień światła rozdarł ciemności, oświecił ją i zagasił. Gałęzie zaszeleściły, poczem tuż koło niej dał się słyszeć przerażający głos:

— Wygodne są te kieszonekowe latarki, prawda?

Dwie ręce chwyciły ją za kostki u nóg; wprzął się do jej ciała w ten sposób, że jej nogi tworzyły jakby

dyszle i ciągnął ją, a ona czepiała się korzeni, pni i cierni. Nie mogła już krzyżeć, charczała tylko. Wreszcie zatrzymał się.

— Wstawaj, anielku!

A gdy się nie ruszyła, zaczął kopać na chybił trafił to grube cielsko, które nagle wyprostowało się. Doszedł do skrajnej piaszkowni. Objął ją, przycisnął do siebie, jakby w tańcu i zupełnie naturalnym głosem rzekł:

— Widzisz, Alino, gdy byliśmy mali, w tem miejscu brałem za rączki małe Du Buch, mówiłem im: „Trzymajcie się mnie mocno”, poczem staczaliśmy się szybko... o tak!

I pociągnął ją naprzód na stok, gdzie upadła z wrzaskiem. Ale on z nagłą wściekłością popychał ją rękami i nogami, jak baryłką. Dusila się już i mdlała, gdy stoczyła się z góry. Położył się na niej wygodnie, przycinając ją całym swoim ciężarem i nareszcie, nie spiesząc się wcale, zacisnął ręce na jej szyi, który to gest często wykonywał w swej wyobraźni. Jakaś dziwna siła wstąpiła w jego palce, mógłby je rozluźnić znacznie wcześniej, aniżeli to uczynił. Gdyby nie deszcz, który przejmował go chłodem, nie wyrwałby się stąd. Nie przestawał dusić trupa.

Nabrał tchu dla dokończenia swego zadania. Nie było na nim suchej nitki, tak przemokł deszczem i potem. Sprawdził, czy od wczoraj wieczór nikt nie usunął desek, zakrywających grotę, do której niegdyś zapewne chronili się robotnicy. Wszedł do niej, zapalił latarkę i przekonał się, że deszcz przedostał się tam jakoś i wypełnił dół, który wykopał tam ubiegłej nocy.

— Wykopał się poraz ostatni — pomyślał.

Nagle ogarnęło go straszne zmęczenie. Znowu wszedł pomiędzy dyszle, wprzął się do zgrabnych jeszcze nóg. To, co włókł za sobą, już się nie wyrwowało. Zgubiła je-

Ceny ogłoszeń:
za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-ty (na wszystkich stronach po 6 szpal-ty): na 1-iej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 150 zł., opis specjalne — 3 zł., lekar-skie — 30 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunika-ty i wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.